

novice

Leto VII. - št. 28

KOČEVJE 13. julija 1962

Cena 20 din

Problematično, a ne kritično!

V kočevski občini je letos končalo osemletko 171 učencev, od katerih se jih bo večina šolala naprej, učila ali pa se zaposlila. Le okoli 20 mladincev in mladink bo ostalo doma. Nekaj pa se jih še ni odločilo, kam bodo šli. Šolski obveznosti je zadostilo 127 učencev in učenk, ki so končali obvezno šolanje v nižjih razredih in ki torej nimajo pogojev za nadaljnjo izobrazbo, ampak bi se lahko vključili le v proizvodnjo. Število zaposlenih pa nekatere gospodarske organizacije še znižujejo (Rudnik, Snežnik, Cestna uprava, pa tudi pri »Trgoprometu« imajo odveč kvalificiranih delavcev), kar pomeni, da je oziroma bo število nezaposlenih precej poraslo. Na zadnji seji sveta za delo in delovna razmerja ObLO Kočevje, na kateri so razpravljali o zaposlevanju so ugotovili, da je zaposlevanje postalo v zadnjem času pereč problem, vendar pa položaj še ni kritičen.

V poročilu in razpravi je bilo poudarjeno, da ni bojazni za zaposlitev kvalificiranih in strokovnih delavcev. Zaposlevanje tudi ni problem po vaseh. Najbolj pereč položaj z ozirom na zaposlevanje je prav v Kočevju in še tu predvsem za žensko delovno silo, ki nima posebnih kvalifikacij oz. strokovne izobrazbe.

Nakazanih je bilo tudi več poti, kako reševati problem zaposlevanja. Poročilo je prikazalo, da so izgledi za zaposlevanje mladine in žensk predvsem v kemični tovarni, ki bo predvidoma začela poizkusno obratovati še letos, in ČZP »Kočevski tisk«, kjer bi se dalo z malenkostnimi sredstvi urediti kartonažni obrat. V ostalih gospodarskih organizacijah in sploh v komuni pa ni pričakovati, da bi odprli nova delovna mesta.

Primanjkuje pa sposobnih delavcev v kmetijstvu, gozdarstvu in rudarstvu. Mladina namreč v teh poklicih ne vidi perspektive, menda ker na ta področja vse prepočasno prodira mehanizacija

in ker je delo v teh poklicih prav za to tudi težje. Te tri panoge bo Zavod za zaposlevanje delavcev analiziral, skušal ugotoviti vzroke, zakaj se ljudje ne zaposlujejo radi v teh poklicih, ter nato svetoval prizadejim gospodarskim organizacijam, kaj naj pokrenejo, da se bo položaj izboljšal.

Nezaposleni bi se lahko zaposlili tudi na tistih delovnih mestih, na katerih delajo sedaj redno ali pa honorarno ljudje, ki so že upokojeni ali pa ljudje, ki imajo dohodke izven delovnega razmerja.

Nadalje je bilo posebno poudarjeno, da je nujno izdelati v vsaki gospodarski organizaciji program potreb po kadrih vsaj za nekaj let naprej. Če bi gospodarske organizacije te plane imele že zdaj, potem se ne bi zgodilo, da bi imeli ponekod kadra preveč, drugod pa premalo, ali pa da bi gospodarska organizacija ali pa komuna (ali kdor koli že) štipendirala ljudi za take poklice, katerih sploh ne po-

trebuje ali pa jih ima že preveč. Seveda pa mora biti plan potrebn po kadru vsklajen s planom proizvodnje, se pravi z razširitvijo posameznih podjetij, z modernizacijo, z gradnjo novih obratov in podjetij itd.

Zaposlevanje ni samo stvar Zavoda za zaposlevanje delavcev ali morda nekaterih vodilnih ljudi v gospodarskih organizacijah in drugod (kar se je tudi dogajalo in je imelo za posledico protekcije zaradi sorodstva, poznanstva, zvez), ampak je to stvar vseh delovnih kolektivov, vseh delovnih ljudi in vseh občanov. Vsi si moramo prizadevati po svojih močeh, da je zaposlenih čimveč ljudi tako, da čimveč store, ker bo le tako življenjski standard posameznika in nas vseh skupaj višji. Človek, ki ni zaposlen oz., ki ne dela, živi na breme nekoga drugega (tistega, ki dela zanj, ki ga vzdržuje) ali na breme komune, se pravi skupnosti nas vseh.

Naš reporter je pred kratkim obiskal počitniški dom »Jelka« občine Kočevje v Belem križu pri Portorožu. Obširnejši članek o tem preberite na tretji strani

Tudi v steklu se najde smet

(razprava o maržah se nadaljuje)

Pred dnevi je bil v Kočevju posvet predstavnikov občinskega in okrajnega ljudskega odbora z domačimi trgovci. Na njem so razpravljali o maržah in vsklajevanju cen z lanskim decembrom. Trgovci so poudarjali predvsem, da je za trgovino z živili 13% marža prenizka, da

naj se tudi na drugih področjih vskladijo cene z lanskimi (banke, pošta itd.), da sistem marž ni povsem pravičen (ker tiste trgovine, ki so delale lani z veliko maržo, imajo tudi letos veliko, tiste, ki so lani delale z majhno, jim pa tudi ta ostane), da se v trgovini stroške ne da več zniževati (razen če odpovedo še telefone in kader) in da naj bi bila inšpekcija v začetku prizanesljivejša, če bo ugotovila kakšne napake (z ozirom na prehod cen na raven december 1961), »ker se tudi v steklu najde smet, če se hoče.«

Položaj trgovine pa le ni tako kritičen. 13% marža za trgovino z živili je na podlagi pokazateljev in podatkov, ki jih je izračunal in dal »Trgopromet« in še posebej ObLO, dokaj realna. Tu-

di cene uslug Komunalne banke so po izjavi direktorja v glavnem nespremenjene v primerjavi z lanskim letom. Glede trgovin, ki so imele lani višjo maržo in ki jo bodo zato obdržale tudi letos, bi morda veljalo pripomniti, da bodo imele te trgovine zaradi tega res lahko višje cene — vendar je povsem razumljivo, da bodo potrošniki pač kupovali tam, kjer bodo cene nižje. Odpoved telefonov zaradi zniževanja stroškov je sicer za današnji čas malo nerazumljiva, vendar če se trgovini bolj splača (če je ceneje) imeti na primer kurirja (ali kaj podobnega kot nadomestilo za telefon, ali če celo brez škode za promet in za zadovoljitev kupcev odpove telefon, naj to kar stori. Vsako podjetje mora pač gledati na rentabilnost, na gospodarnost, na to kaj se mu izplača. Če bo trgovina lahko poslovala brez telefona, naj kar (če bo pa pošti

kaj na tem, da bo imela stranke, bo morda znižala telefonske tarife). Inšpekcija pa do napak ne bo mogla biti prizanesljiva, ker je pač njena naloga, da štiti potrošnike, vendar smeti v steklu ne bo našla, če je ne bo notri.

V razpravi pa so trgovci prezrli možnost cenenege nakupa. Če neka trgovina namreč kupi isto blago letos ceneje, kot ga je lani decembra, potem ga lahko prodaja po isti ceni, kot ga je decembra lani. Se pravi, da bi v takem primeru imela trgovina večji zaslužek. Prav to je največja stimulacija trgovskim podjetjem, da bodo skušali blago nabavljati čim ceneje...

Iz razgovora je bilo čutiti večjo zaskrbljenost predstavnikov »Trgoprometa« za usodo in koristi podjetja, posameznih poslovalnic in trgovskega kadra, manj pa za usodo potrošnika in njegovih koristi.

Naše lesno bogastvo

V ljubljanskem okraju pokrivajo gozdovi 240.000 ha, ali 55% celotne površine zemlje. Lastništvo gozdov pa je takole: družbeni sektor zajema okoli 90.000 hektarov, zasebni sektor pa okoli 150.000 ha gozdov. Če to ponazorimo z odstotki odpade na družbeni sektor 37%, na zasebni pa 63% gozdov.

Celotna površina gozdov je v glavnem razdeljena na tri najvažnejša gospodarska območja: ljubljansko, ribniško-kočevsko in postojnsko. Z gozdovi v družbenem sektorju upravljajo gozdna gospodarstva: Ljubljana, Kočevje in Postojna ter nekatera kmetijska posestva, zavodi in ustanove.

Pa še nekaj števil: gozdna gospodarstva gospodarijo na površini 74.000 ha, kmetijska posestva na 14.000 ha, ostali koristniki gozdov pa na 2.000 ha gozdnih površinah. Lesna zaloga v našem okraju znaša okoli 38 milijonov m³, od tega v gozdnih družbenega sektorja 16 milijonov m³, na zasebni sektor pa odpade 22 milijonov m³ lesnih zalog.

Skupni prirastek znaša okoli 872.000 m³, od tega v družbenem sektorju 377.000 m³.

Glede prirastka gozdov ni zadovoljivo stanje niti v družbenih gozdnih, kaj šele v zasebnih. Ako vzamemo, da bi glede na ugodne podnebne in rastične prilike morala znašati lesna zaloga okoli 250 m³ na hektarju, ali prirastek okoli 6 m³ na ha, pa je v resnici precej manj. Tako je glede na sedanje stanje gozdno zemljišče v okraju izkoriščen povprečno komaj 60% v družbenem sektorju, v zasebnem sektorju pa samo nekaj čez 50%.

Vse to narekuje, da bo treba v bodoče posvetiti gozdarstvu večjo skrb za povečanje prirastka, posebno pa gozdom, ki so

v zasebni lasti. Od rešitve teh vprašanj je odvisen tudi razvoj industrije za predelavo lesa, oz. celotne lesne industrije. Eden od konkretnih ukrepov za izboljšanje v gospodarjenju z gozdovi bo podružabljen gozdne proizvodnje, ker le tako bo omogočeno načrtno gospodarjenje z našim celotnim gozdnim bogastvom, ki ga upravičeno imenujemo zeleno zlato.

Gozdovi so naše največje bogastvo, saj se z delom v gozdnih in pri predelavi lesa živi zelo veliko ljudi. Na sliki: delavec belil les za predelavo v celulozo

Planinci so zborovali

5. julija je bil v Kočevju občni zbor Planinskega društva, ki šteje okoli 130 članov. Razprava je bila v primerjavi z razpravami v prejšnjih letih zelo koristna. Tako so planinci sklenili, da bodo v sodelovanju s Turističnim društvom obnovili pota in ceste do pomembnejših turističnih in planinskih postojank kot so Baza 20, pragozd-Rog, pragozd-Stojna, Fridrihtajna, Ledena jama (za ureditev te jame potrebujejo še nekaj starih lestev, ki jih bodo, kot upajo, dobili pri Rudniku), Koča Planinskega društva, koča za Mešnim vrhom, Eleonorina jama in Jama treh bratov. Planinsko društvo samo pa bo, predvsem s pomočjo mladih planincev, uredilo dolino Jelenovega studenca. Tu bodo pokosili travo, posekali nekoristno gozdno drevje, pripravili drva za zimo in obnovili kočo. Pri tem bodo pomagali s prostovoljnim delom tudi nekateri obrtniki, kot na primer Ferdinand Čuk, ki se je že prijavil za mizarско delo.

Društvo bo ustanovilo tudi mladinsko sekcijo in se bo tako s prihajanjem mladih hkrati pomladilo. V novi odbor so že izvolili tudi mlade planince.

Sklenili so poživiti tudi planinsko propagando. Tako bo v dopisovanju na njihovo glasno desko, ki jo imajo na Trgu svobode, sodelovalo več članov — tudi mladina in pionirji. Seveda pa so zažele tudi slike.

Planinci so sklenili obiskati tudi pomembnejše planinske postojanke v sosednjih občinah — v novomeški Gospodično, v črnomaljski pa Mirno goro. Društvo pa bo imelo tudi poseben odsek, v katerem bodo bolj izkušeni planinci. Ti bodo obiskovali važnejše vrhove in koče v Alpah in potem posredovali svoje vtise in izkušnje ostalim članom društva. V društvu je nekaj članov, ki vsako leto obiskujejo pomembnejše gorske skupine v Sloveniji.

Društvo je lani obnovilo svojo na svoji koči, letos pa je nameravalo kočo podzidati. To jim ne bo uspelo, ker so dobili le 50 tisoč din dotacije, društvo samo pa ne ustvarja posebnih dohodkov, saj temu niti ni namenjeno.

Planinci so sklenili tudi predlagati KGP (Gozdni upravi Kočevje), da bi skupno popravili 2 km ceste od njihove delavske barake do planinske koče. Gozdna uprava je namreč glavni koristnik te ceste, medtem ko hodijo planinci v glavnem le peš in se le redki obiskovalci koče vozijo z avtomobili.

Ob zaključku so planinci sklenili še, da bodo organizirali pre-

davanje s skioptičnimi slikami (predvidoma vzpon na Himalajo), da bodo po možnosti organizirali planinsko rajanje v dolini Jelenovega studenca in da bodo nekateri prizadevni člani za delo v preteklem letu dobili plakete, najagilnejši pa tudi denarno nagrado.

Stroga kazen

Obrtno podjetje PEKARIJA IN SLASČICARNA iz Kočevja je bilo kaznovano z denarno kaznijo 250.000 din, njen upravnik pa s 15.000 din.

Podjetje je 17. aprila letos dobavilo trgovini »Hrana« v Kočevju kruh, v katerem je kupec našel tuje črno-rjave barve. Zavod za zdravstveno varstvo v Ljubljani je ugotovil, da gre za kosček mišinega mesa; tak kruh je zdravju škodljiv. Pekarna ima neurejene higienske razmere. Delavci obedujejo v delovnih prostorih in verjetno je kdo vrgel kosček mesa v testo.

Podjetje in njen upravnik sta bila za podobne prekrške že kaznovana. Skrajni čas je, da uredijo higijensko pripravo kruha. Z 250.000 dinarji, kolikor znaša samo ta kazen, bi lahko delavcem uredili primeren prostor za odmor in obedovanje.

(Po »DELU«)

Od petka do petka doma in po svetu

Alžirsko ljudstvo se je na referendumu o samoopredelitvi odločilo za neodvisno Alžirijo in za sodelovanje s Francijo. Proti neodvisnosti je glasovalo le 0,4 % volivcev. Z ozirom na tak izid referenduma je Francija priznala neodvisnost Alžirije in prenesla vse kompetence, ki zadevajo suverenost na ozemljih bivših francoskih departmajev v Alžiriji in Sahari na začasno izvršno oblast neodvisne Alžirije. Iz Rochet Noira je odpotoval francoski visoki komisar, francoska predstavništva v tujini pa so obvestila države, da je Alžirija postala neodvisna. Skupina alžirskih mladincev je porušila spomenik, ki je obeleževal kraj, na katerem se je pred 132 leti izkrcala francoska armada. Žal pa so kmalu po razglasitvi neodvisnosti prišla na dan stara nesoglasja med alžirskimi voditelji glede ciljev in temeljev alžirske revolucije. Škodljivosti nesoglasij se zavedajo tudi alžirski voditelji sami in skušajo s pogovori doseči enotnost, vendar pa kaže, da bodo morale biti volitve v alžirsko ustavodajno skupščino, ki bi se morale vseliti 27. t. m., preložene, dokler ne bo ustvarjena možnost, da bo FLN enotno nastopala na njih.

V Kairu se je začela gospodarska konferenca razvijajočih se držav, na kateri sodelujejo predstavniki 36-ih vlad, med njimi tudi Jugoslavije. Konferenco je začel predsednik ZAR Naser, ki je v kratkem pozdravnem govoru naglasil, da se bo konferenca ukvarjala s problemi zboljšanja ekonomskega položaja držav, ki so jih zgodovinske okoliščine pripeljale v stanje nerazvitosti. Ker pa so gospodarski problemi obenem tudi problemi miru, je Naser predlagal, naj se konferenca preimenuje v »konferenco za napredek in mir«, s čimer je tudi zadela občiti ton, ki ga ima konferenca.

V Moskvi je v teku svetovni kongres za splošno razorožitev in mir, ki se ga udeležuje več kot 200 delegatov iz več kot 100 držav, med njimi tudi iz Jugoslavije. Kongres skuša zavzeti svoja stališča do najbolj perečih mednarodnih vprašanj kot so: razorožitev, ustavitve jedrskih poskusov, izvedba deklaracije o odpravi kolonializma, podpis nenapadalnega pakta med atlantsko in varšavsko zvezo ter sklenitev mirovne pogodbe z Nemčijo. Na kongresu je govoril tudi sovjetski premier Hruščov in izjavil, da je nevarnost nove svetovne vojne velika. Po njegovem je prvi korak k zagotovitvi miru splošna in popolna razorožitev; borba za tako razorožitev je prva dolžnost vseh nacionalnih in mednarodnih organizacij ter gibanj, ki si žele mir. Vojna v sedanjem času ni neizogibna, vendar tudi mir ni zadnje zagotovljeno.

V Moskvi so se končali jugoslovansko-sovjetski razgovori o razširitvi ekonomskega sodelovanja. Podpisan je bil sporazum o blagovni izmenjavi v razdobju za leta 1963–1965. Istočasno so ugotovili, da obstoje široke možnosti za še nadaljnjo razširitev gospodarskega sodelovanja.

V Afriki sta dobili neodvisnost še dve državi: republika Ruanda in kraljevina Urundi. Neodvisna bosta v kratkem postala tudi Jamajica in Trinidad, britanska otoka v Karibskem morju. Govori se tudi o skorajšnji neodvisnosti britanske kolonije Kenije.

Indonezija in Nizozemska sta v načelu pristali na mirno rešitev vprašanja Zahodnega Iriana. Razgovore bosta vodili v Washingtonu.

V Ženevi zaseda konferenca o Laosu. Pričakujejo, da bo 14-tim državam-udeleženkam uspelo zagotoviti neutralnost Laosu. Nad otokom Johnston v Pacifiku so ZDA opravile eksplozivno jedrske bombe v višini več sto kilometrov. Pričakujejo, da bo eksplozija nekaj časa ovirala radijske veze nad Pacifikom. ZDA so to eksplozijo opravile kljub številnim protestom iz vseh delov sveta. Ugledni znanstveniki opozarjajo na nevarnost vesoljskih eksplozij, ki utegnejo privedi do daljnosežnih posledic. Izgleda, da ZDA izzivajo na novo jedrsko tekmovalnost.

Zahodnonemški kancler Adenauer je bil na uradnem obisku v Franciji. Z De Gaulleom sta se pogovarjala o problemih Atlantskega pakta in o položaju Francije in Zapadne Nemčije v njem. Razgovori so potekali med štiri-mi očmi. Državnika sta razpravljala tudi o problemu Nemčije in Berlina ter po poročilu, ki je bilo izdano, dosegla popolno soglasje. Obisk označujejo kot zgodovinski, ker naj bi pomenil prelomnico v odnosih med Francijo in Nemčijo. Francoski in nemški narod, ki sta si bila v

Nova lovška koč

Marsikateri predeli Slovenije so znani po lepoti. To je predvsem Gorenjska. Tudi Dolenjska je lepa; pristrana s svojimi posebnostmi. Kadar govorimo o Dolenjski, predvsem pomislimo na suho robo, znano domačo obrt po celim svetu. Ali pa na okolico Novega mesta. In zibelko naše književnosti: Trubar, Levstik, Jurčič, Stritar. Se oni so, davno je tega, pisali in črpali motive dolenjskega kmeta in Dolenjske pokrajine. Polno je gričev okrog Velikih Lašč. In tu so nekdanj hodili oni in navduševali jih je ta svet; ta pokrajinska slika jim je dala moči za pesniško, pisateljsko in kritično ustvarjanje.

Veliko ljudi si želi oddiha v naravi, na prostem. Brez natripanosti, brez visokih cen, napitnine in hrupa avtomobilov. Daleč od motorizacije, ki se vse bolj uveljavlja na naših cestah. Izberejo si kraj. Navadno tiste, za katerega vedo, da ne bodo razočarani. Sli bodo predvsem tja, od koder bodo prejeli dobre, točne podatke, ugodne zveze. In kako se to doseže? Predvsem z obvestilom, prisrčnostjo in dobro postrežbo. Včasih ljudje niti ne vedo kam naj

se obrnejo, ker so organizatorji tako skopi z besedami, da bi o tistem kar mislijo napraviti tudi obvestil ljudi, ne samo bližnje okolice.

Vsak nov objekt, ki se zgradi pri nas, je sprejet z veseljem in dan v uporabo najširšim plastem našega ljudstva. Če se že nekaj zgradi, potem naj se to tudi koristno uporabi. Da ne bo zaman ves denar in trud, kar se na žalost tudi včasih primeri.

V nedeljo, t. j. 15. t. m. ob 10. uri dopoldne bo LD Velike

Lašče slovesno odprla svojo lovsko koč na Retenjskih senožehtih. Koča je oddaljena od glavne ceste Vel. Lašče—Ribnica približno 1000 m in se odcepi pri žel. postaji Dvorska vas. Dohod do koč je mogoče tudi z motornimi vozili. Poskrbljeno bo z jedačo, pijačo in glasbo.

Kočo so zgradili člani Velikolaške lovske družine s prostovoljnimi delom v zelo kratkem času. Delali so vsi; vendar so tudi tu, kakor povsod, nastopile razne težave. In nekateri so si še posebno prizadevali, da jih preprečijo in premagajo.

Pretežno bo koč služila lov-cem kot drugi dom, vrata pa bodo odprta (ob nedeljah v letnem času) tudi ostalim izletnikom.

Delovnemu človeku bo nudila koč, kakor tudi ostale turistične točke z okolico prijeten oddih in razvedrilo. Vsekakor so ugodne tudi prometne zveze s kočevske in ljubljanske strani.

Na veselo svidenje pri naši lovski koči!

LD Velike Lašče

O arondaciji, kooperaciji in krmi

Preteklo sredo je bil v Kočevju posvet kmetijske gozdarske organizacije s področja Kočevja, Ribnice, Sodražice, Velikih Lašč, in Loškega potoka. Na njem so se kmetijski pogovorili predvsem o mesni in mlečni proizvodnji, krmi, o proizvodnji krme na lastnih obratih in pridobivanju čimveč lastnih površin ter o kooperaciji.

Zastopniki kmetijskih gospodarskih organizacij so sklenili, da se bodo na svojih področjih s krmo oskrbeli najprej sami, morebitne presežke pa si bodo prodajale med seboj in šele potem, če bo kaj ostalo, bodo prodajale izven njihovega skupnega področja. Poudarjeno je bilo tudi, naj bi kmetijske gospodarske organizacije svojo proizvodnjo še bolj prilagajale pogojem, ki jih narekuje zemlja, se pravi, da naj bi redile tako živino ali druge kmetijske kulture in toliko, kolikor je na tistem področju možno — ne več in ne manj — ker bo tako proizvodnja cenejša. Odpadli bodo namreč razni stroški kot del prevoznih in drugi.

Na posvetu so se pogovorili tudi o letošnji arondaciji in o arondaciji predvideni za naslednje leto. Prav zdaj so za arondacijo in nakup zemljišč namreč razpisali tudi natečaj po zelo ugodnih pogojih, ki ga ne kaže zamuditi. Z arondacijo, nakupom in zakupom, pa si bodo kmetijske organizacije pridobile nove lastne površine in si tako zagotovile nemoteno zadostne količine lastne krme.

V razgovoru o kooperaciji so se kmetijski pomenili, katere sorte pšenice, krompirja itd. uspevajo najbolj na tem področju. Dalje so se pogovorili o koope-

racijskih pogodbah in njih vsebini. Ugotovili so, da bi zadržale morale imeti človeka, ki bi se ukvarjal samo s kooperacijami in ki bi moral biti zelo razgledan in prožen. Ugotovljeno je

Na zadnjem sestanku so kočevski ribiči izvolili komisijo za tekmovalnost. To komisijo so imeli že lani, a ni delala, ker ni imeli pravil. Nova komisija bo organizirala v kratkem tekmovalnost v lovu s plovcem.

Prijavljencev za mladinsko sekcijo Ribiške družine ni, medtem ko se je za počitniški ribolov prijavilo 30 mladincev. Ribiči so zadovoljni člani, ki bo delal s temi mladinci, jih učil pravilnega ribolova ter jih hkrati seznanjal s pogoji za sprejem v mladinsko sekcijo, ki bo ustanovljena, ko bo vsaj 10 prijavljenecv. Dovoljenje za mladinski ribolov med počitnicami stane 300 dinarjev, dovoljenje za ribiča, člana mladinske sekcije pa bo stalo za vse leto le okoli

500 dinarjev.

Ribiči so sprejeli tudi dopolnilo k pravilniku o odlovu belic. Sklenili so, da bodo zaradi majhnega staleža rib v Rinži omejili dovoljeni plen lovnega dne pri klenih na 6 komadov in pri linjih na 3 komade. Stalež rib se zmanjšal predvsem zaradi zastrupljanja rib z gnojnicami. Sprejet je bil tudi sklep, da bodo vložili letos 5000 mladice linjev in prav toliko mladice ščuk.

Člani Ribiške družine so sklenili še, da bodo očistili strugo Rinže vodnega zelenja, ki onemogoča vso Rinžo in onemogoča tudi ribolov. Za čiščenje Rinže je zainteresiran tudi občinski ljudski odbor, ker zaraščena in onesnažena voda kazi izgled

Nekaj ribiških

mesta. Ribiči bodo torej Rinžo očistili, občinski ljudski odbor pa jim bo delo plačal.

ČRNI POTOK PRI KOČEVJU

V Črnem potoku obstoja bazen, ki se ni v celoti dograjel, vendar je že primeren za kopanje. Koncem maja so vodo izpustili in bazen lepo počistili s prostovoljnimi delom, sami vaščani Črnega potoka. Sedaj ko je nastalo lepo in toplo vreme se v bazenu kopljejo otroci, mladina in starejši ljudje. Bazen je sedaj poln vode, ki je čista in se je v njem kar prijetno okopati. Bazen je precej velik in sprejme lahko večje število kopalcev.

Ob 20-letnici prve osvoboditve Žužemberka

JOŽE ZUPANČIČ

12. julija zvečer bodo zagoreli okrog Žužemberka kresovi. Krška dolina bo s tem začela slavnost v proslavo 20-letnice prve osvoboditve Žužemberka ob Krki. Proslave bodo trajale nato še vse nadaljnje dni.

V petek, 13. julija, ki je glavni krajevni praznik NOB, bo zjutraj budnica; dopoldne pa slavnostna seja krajevnega odbora ZB in drugih množičnih organizacij. Po seji bodo odšli na hrib Cvibelj nad Žužemberkom, kjer stoji spomenik borbem in žrtvam NOB. Ob 14. uri bo na Glavnem trgu Žužemberka slavnostno zborovanje. Govorili bodo nekdanji borci, kulturni program pa bodo izvedli mladinci, pionirji in člani kulturnega društva. Za tem bodo na sporedu še športne prireditve (krožna vožnja z motornimi vozili). Start bo v Žužemberku, proga bo vodila najprej po levem bregu Krke do Dvora, zatem pa po desnem bregu skozi Stavč vas nazaj v Žužemberk. Zaključek programa prvega dne bo rajanje pod staroslavno lipo sredi glavnega trga. Naslednja dneva: v soboto in nedeljo, bodo še športne in strelske tekme, kino predstave filmov iz osvobodilne vojne, tekmovalno kegljanje med kegljaci Žužemberka in Dolenjskih Toplic i. dr.

Žužemberk bo za praznične dneve okrašen, kraj bo ozvočen in bodo domačin sponožali čestitke po domačem radiu.

— »Tak bo naš program ob dvajsetletnici pomembnih zgodovinskih dni,« so nam povedali v Žužemberku, ko smo ustavili vozilo in se z domačini porazgovorili o poteku letošnje proslave.

POT SKOZI KOČEVSKO VASI H KRKI

Žužemberčani računajo na precejšen obisk prijateljev Krške doline in Suhe Krajine, tudi

iz Kočevskega. Saj sta si Žužemberk in Kočevje v najbližji soseski. Iz Kočevja do reke Krke je le 27 kilometrov.

Cesta iz Kočevja skozi kočevske vasi je dobra in zanimiva. Nekateri kažejo še razvaline iz zadnje vojne. Oko ima vse čas dovolj paše. Pred seboj ugledaš znane kraje v Suhi Krajini, ki so igrali v osvobodilni vojni pomembno vlogo. Na desnici je Kočevski Rog, na levici pa hribovske vasi Suhe Krajine: Hinja, Zvirče in Ambrus z najvišjim vrhom Plešivca (523 m nadmorske višine).

Nepozaben vtis pa nudi prizor, ko se spušča v dolino reke Krke. Ponekod je Krka tiha in mirna, drugod skače preko slapčičev in tvori čudovite slike in igro barvnih otenkov.

PESNIK SEVERIN ŠALI O KRKI

Ko ugledaš Krko, se domišliš stihov o tej reki, ki jih je napisal domačin iz Suhe Krajine, pesnik Severin Šali, rojak iz vasi Podliše pri Dobriču (tam rojen leta 1911). Severin Šali je znan kot književnik in tenkočuten prevajalec. Danes je direktor lepo razvijajoče se Dolenjske založbe v Novem mestu.

O Krki je pesnik Šali zapel takole:

»Krka, reka sanjajoča, ti Dolenjske sinji pas, ki prelivaš se med griči, kot dekleš kate las.

Krka, v pravljicah davnine varje te povodni mož; poljske vile ti v obale tko cvetove travnih rož.«

POMENEK POD STARO LIPPO SREDI ŽUŽEMBERKA

Na Glavnem trgu sredi Žužemberka stoji starodavna lipa. Eni menijo, da ima za seboj že pet stoletij življenja. Prav tedaj, ko smo bili pod njo, je cvetela in nudila opojen vonj.

To in ono iz Loškega potoka

Krajevna organizacija RK je v akciji krvodajstva dosegla letos v Loškem potoku zelo lep uspeh. Krki je dalo 152 ljudi. Zdravstvena ekipa je odvzemala kri v Loškem potoku, kamor so prihajali tudi krvodajci iz Dragarske doline.

Invalidska organizacija v Loškem potoku šteje 56 članov. Število članstva se iz leta v leto manjša, ker člani umirajo. Organizacija pa je v svojem delu aktivna in probleme članov uspešno rešuje.

Tudi organizacija ZB je v svojem delu aktivna. V njenih vrstah je okrog 200 članov, ker je pa slaba evidenca točnega števila članov ne vedo povedati. Sedaj se pripravljajo za proslavo krajevnega praznika.

Ženske so po svoji dejavnosti premalo aktivne. SZDL nudi premalo pomoči ženski dejavnosti, da bi se ženske bolj aktivno udeleževale v javnem življenju. Ženske so še vedno samo pri svojem dnevnem delu v skrbi za družino, aktivnosti po ženskem vprašanju ni čutiti nikjer.

Mladinski aktiv je organiziran samo v delovnem kolektivu Smreka. Na vaseh ni mladinskih aktivov, ker je vsa mladina zaposlena bodisi na Smrkei in ostalih delovnih mestih po Loškem potoku ali pa po ostalih

gospodarskih organizacijah izven Loškega potoka.

Zadnje deževje je vas Travniki precej prizadelo. Voda je poplavlila vse njive pod vasio na katerih raste krompir in krma za svinje. Prva košnja po mlakah je uničena. Travo, ki so jo ljudje pokosili so spravili v ostrnice od katerih jih je precej do polovice v vodi. Na Lazih je tudi slaba trava in še tega kar je, do sedaj ni bilo mogoče spraviti še nič pod streho.

Zdravstvena služba je v novem domu sedaj že urejena. ObLO stipendira stomatologa, ki bo končal študij v letu 1963. Tudi na srednjo zobotehnično šolo bo letos odšel domačin, ker je že sprejet, čeprav je bilo za to šolo veliko število kandidatur. Tako bodo rešili za Loški potok eno od najbolj perečih vprašanj zdravstvene službe. Ko bodo dobili sedaj še vrtalko, ki stane okrog 2 milijona bo prihajal v Loški potok dvakrat na teden popravljati zobe tudi tovariš Fegic iz Ribnice.

KZ Loški potok je pred kratkim začela z gradnjo garaže in zbiralnice mleka. Novo stavbo, ki bo visoko prtilična gradijo poleg novega Zdravstvenega doma. Predračun znaša 16 milijonov, KZ gradi to v lastni režiji. Zidarje je dal gradbenik iz Ribnice, tesarji so pa domačini. Sredstva za gradnjo ima KZ že na razpolago.

V šoli so učenci dosegli letos zelo lep uspeh, saj jih je končalo s pozitivnimi ocenami 89 % učencev. V osmem razredu je 17 učencev, to se pravi vsi, kolikor jih je bilo v razredu z uspehom končalo šolo. Od teh je 10 učenec že sprejetih na srednje šole, ostali se pa niso še odločili kam bodo šli po končani osnovni šoli. Starši so zelo dobro povezani s šolo in to je rodilo lep uspeh prosvetnih delavcev, ki si zelo prizadevajo za čimvečji uspeh učencev.

Košmrlj Janez, ki je napisal nalogo »Polet v vesolje« je dobil kot nagrado od Ljudske tehnike iz Ljubljane revijo Življenje in tehnika, ki jo bo prejemal eno leto brezplačno. Ta spis objavljamo tudi v »Novicah«.

PORUŠENI ŽUŽEMBERK JE DANES PRENOVLJEN

V Žužemberku in okolici so bile v času NOB hude borbe. Kraj je utrpel 26 bombnih napadov in Žužemberk je mnogokrat menjal gospodarja. Na koncu vojne je bilo štiri petine hiš uničenih. Danes je Žužemberk v glavnem že ves obnovljen in tudi lično urejen. Le stari grad sredi Žužemberka še čaka obnove. Žužemberški grad je eden najstarejših gradov na slovenskem in ima sila pestro zgodovino. Nekoč je branil prehod Turkom skozi dolino Krke.

Domačini so nam povedali še vrsto drugih zanimivosti. Skozi podrtje line starega gradu smo zrlj na Krko pod mestom in sledili zabavi mladih kopavcev. Krka je tu prijetna za kopanje in Žužemberk ima vse možnosti, da se razvije v tujsko prometno kraj. V zadnjem času je dobil Žužemberk asfaltirano cesto, ki ga povezuje proti Ivančini gorici in Stični, do koder je 20 km in do občinskega in okrajnega središča v Novem mestu, do tam je 24 km. Povzpeli smo se še na Cvibelj nad Žužemberkom, kjer so lanske leto odkrili spomenik 1200 padlim partizanom v bojih za svobodo. Od Cvibelja do Zafare na hribu nad Žužemberkom pa ima Žužemberk še krajšo zvezo do avtoceste Ljubljana—Novo mesto. Lepa je bila ta pot pod vznožjem vinorodnega Lašca (565 m), ki ima, kakor trde domačini 365 zidanic; za vsak dan v letu eno.

13. julija pridite še vi v Žužemberk. Vabi vas prisrčno!

ŽIVLJENJE IN DELO

MORJE, DOM IN LJUDI

Ko sem v Sukošanah pri Biogradu na morju, prvič prišel do morja, je bilo v mojem srcu polno tistega neznanega hrepenenja, ki me je vsega prevzelo. Gledal sem v valove širnega morja in v mislih gledal neznane dežele in ljudi, ki živijo daleč tam v širnem svetu. Morje je res okno v svet in njegova lepota je neizmerna. V njegovih vodah in njihovih globinah je skrito tisto neznano hrepenenje, ki obda človeka ko pride iz kontinenta na obale morja. Mesta in vasi, ladje in pristanišča, vse to vzbuja nemir in ljubezen, opaja, vzpodbuja in dviga srce za lepoto življenja.

Ko sem v poznejših letih spet prihajal na naše sinje morje, mi je bilo vedno enako pri srcu. Kljub temu, da sem bil brez vsega, sem se počutil ob morju srečnega. Gledal sem v valove morja, čolne, jadrnice in ladje, ki so plule po njegovih vodah, z njimi sem v svojih mislih plul tudi sam v daljine tuje kraje in tega nisem povedal nikomur. Ljubil sem ljudi, ki so živeli ob morju in jim obenem zaviral njihovo srečo, ker so se rodili na obalah morja. Vem, da to ni

ši vožnji nič posebnega, še ustavili se nismo nikjer, ker so nekateri dejali, da v jutranjih urah ne morejo jesti in ne piti. Ko smo prišli čez Boncar pa je nastalo vprašanje kje naj se ustavimo. Eni si bili mnenja, da se ustavimo pri Piru pred Novo vasjo. Sofer je omenil, da je enkrat prevračal tam neke kantone.

»Pa se ustavimo pri Ljubi na Bloški polici,« je omenil drugi. In res smo se ustavili, računali smo, da bomo dobili tam

Ko smo prevzeli vse mesto in parkirali na avtobusni postaji smo se napotili v bolnico, kjer sta imela oče in mati svojega otroka.

Vprašali smo precej ljudi kje je Koprška bolnica in vsi so nam povedali, da naj gremo na levo in desno, pa naravnost itd., pa bomo prišli v bolnico. Koper res ni tako veliko mesto, da bi se v njem izgubili, vendar smo hodili kar precej časa po ozkih ulicah, predno smo prišli do bolnice. Na koncu smo vprašali še 5 let staro deklico, kje je bolnica in punčka nam je lepo odgovorila. »Vam bom pokazala.«

Stopila je z nami in nas pripeljala do bolnice. Po razgovoru z zdravstvenimi delavci, smo se vsedli na vrt in sestra je prinesla na balkon otroka, da smo ga videli, ne da bi otrok videl nas. Zdravnica je bila mnenja,

Koper. Od doma je lep razgled na Portorož, ladjedelnico in morje. V domu je 50 ležišč. Dom so uredili iz stare hiše ObLO, Komunalna, Kovinar in stanovanjska skupnost Kočevje, ki so dali za to potrebna sredstva. V domu je lepo urejeno in bivanje v njem je prijetno.

Ko smo bili tam na obisku, je bila v domu otroška kolonija. Malčki so se kar dobro počutili, okrog doma je dovolj prostora za igranje.

Upravnik doma Jože Pugelj, nam je v razgovoru povedal, kar je razvidno tudi iz knjig gostov, da je bilo vsako leto od leta 1959 dalje v domu na letovanje okrog 400 ljudi. Dnevna oskrba v domu stane letos za odrasle 900 dinarjev, za otroke pa se zniža od 350 do 500 din, kolikor nimajo svoje postelje. Postrežba v domu je dobra in gostje so bili vedno zadovoljni. V knjigi je napisanih polno priznanj osebju, ki skrbj za goste.

Dom je v pomladi in jeseni premalo izkoriščen. V njem bi lahko preživelo svoj dopust veliko več ljudi. V pomladi in jeseni je bivanje ob morju ravno tako prijetno kot v poletju, ali morda še bolj. V mesecu juliju in avgustu je velika vročina, mesec maj, junij in september pa je bolj zmerna toplota, ki se lažje prenaša. Upravni odbor bi morda razviti večjo propagando po delovnih kolektivih in organizacijah, da bi prišlo več gostov v dom na letovanje. Morda bi bilo dobro napraviti dogovor še s kako drugo občino iz katere bi prišli ljudje na dopust.

Res je v letoviških krajih ob morju sedaj že cela vrsta domov, v katerih delovni ljudje preživljajo svoje dopuste. V bližini Jelke je dom občine Vrhniča in NB iz Ljubljane. V Portorožu, Fisci in Piranu pa je cela vrsta domov delovnih kolektivov iz vse Slovenije.

Lepo urejene sobe in dvorišče

rož sta odšli v sporazumu z delovnim kolektivom gostincev, da se po končani sezoni spet vrnejo v Kočevje, po katerem jim je kar dolgčas. Vzrok sta najbrže tudi fanta, ki sta ostala v Kočevju, ker sta kar zaljubljeno gledali, ko smo jih spomnili na Kočevje.

Obe sta na delovni kolektiv gostincev v Kočevju zelo navezani. Vse znanke in prijatelje v Kočevju lepo pozdravljata, posebno pa še gostinske delavce, vse člane upravnega odbora in direktorja. Seveda so izročile pozdrave tudi za fante, nista pa hoteli povedati katera sta to, ker bosta že sama vedela ko bosta čitala »Novice« in ni potrebno, da bi vedel za to ves svet. Stefka je še posebej pozdravila tovariša Briškega, Vida pa kuharico iz Hotela. Delovnemu kolektivu gostincev se zahvalujeta, ker jih je dodelil na delo v Portorož, kjer se kar dobro počutita.

V domu je sedaj res prijetno, povsod je polno življenja. Morje

z lahkoto ugnala, če bi še kaj z njo razgovarjal.

V bufetu na glavnem trgu smo nekaj malega popili in cena je bila res precej višja kot pri nas v Kočevju. Kaj hočemo, čas turizma je in mesto od tega živi. Morje in lepoto krajev tudi ni mogoče gledati zastoj. Če gremo v kino, gledališče, ali pa na nogometno tekmo je potrebno plačati vstopnice. Za vstop v letoviške kraje vstopnic ne prodajajo, povišajo pa cene blaga in živilskih artiklov, da krijejo vse izdatke. Nič jim ne moremo zametiti, taka je pač vrednost blaga.

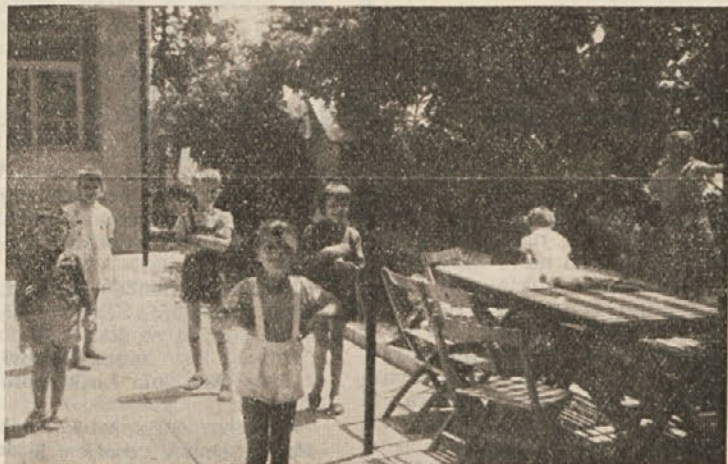
POGLED NA TRST

Nad Črnim Kalom se cesta odcepi na Socerb. Nekaj kilometrov vožnje in že ste pri meji z Italijo in na trdnjavi nekdanjega gradu. Na njem je vedno polno izletnikov, ki prihajajo od vseh strani. Ko stopite po stopnicah do vrha zidu, se vam pokaže Trst kot na dlani. Mesto spodaj pod pečino se vidi v jasnih dneh v celoti. Pogled nanj je izredno lep in slikovit. Človeku pa postane tesno pri srcu ko se spomni vseh tistih žrtev, ki so padle za njegovo svobodo.

Na trdnjavi gradu je gostišče, da se lahko okrepčate. Cene niso tako visoke kot ob morju, postrežba je pa kar dobra. Na trdnjavi je bilo precej šolske mladine in ostalih turistov, ki so se razgledovali po lepotah Primorske zemlje.

Ustavili smo se še v Herpeljah, da bi pozdravili tovariša Strancarja, ki vodi gostinski obrat, pa ga nismo dobili doma. On, njegova žena in otroci vedno z veseljem sprejmejo ljudi iz Kočevja, katerega se še vedno zelo radi spominjajo.

Vožnja domov nam je hitro potekla, saj smo vozili do Postojne s sto kilometrsko brzino. Vrnili smo se skozi Begne in

Otroci v domu Jelka

RAZGOVOR S KUCHARICAMI V DOMU

Marija Pugelj je kot vodja kuhinje že od leta 1959, ko je bil dom odprt. Z možem stanujeta ves čas v domu katerega oskrbuje. V začetku ji je bilo dolgčas po Kočevju, sedaj se je že privadila in je zadovoljna. Z gosti se zelo pohvali, zanje napravi vse kar more. V času sezone je res veliko dela, ki ga z veseljem opravlja. Kot skrbna gospodinja in odlična kuharica Marija skrbi za vse goste tako kot za svojo družino.

Kot njeni pomočnici sta letos prišle še Vida Lisac iz Slavskega Laza in Stefka Lobe doma iz Kuželjevca pri Zagradcu, ki sta v službi gostinskega podjetja Pugelj v Kočevju. Vida je delala prej v Pozu, Stefka pa v Kolodvorski restavraciji. V domu se kar dobro počutita, v Porto-

in lepota okolja z južnim zelenjem porajata smeh in veselje. Po kopalščih in cestah ob morju je polno ljudi. Med gosti je mnogo naših delovnih ljudi, ki prihajajo na morje, da si naberejo novih moči in zdravja.

O CENAH NE MOREMO POVEDATI DOSTI

Upravnik doma nam je povedal, da so cene v Portorožu precej visoke. Mi jih nismo ugotavljali, ker nismo hodili po lokalih, čas in žep nam tega nista dopuščala. Sprehodili smo se ob morju v Piranu in po njegovih ozkih ulicah, kjer si ljudje iz ene strani ulice na drugo stran skozi okno lahko podajajo roke. Piran ima še polno starinskih obmorskih zgradb, po katerih so stanovanja v katera sonce nikoli ne posije. Otroci so se po kamenju igrali po ulicah v katerih je komaj nekaj metrov prostora.

Na trgu je bilo skoro prazno. Pod dežnikom proti soncu je stala starejša ženska in prodajala češnje in ostalo zelenjavo.

»Po koliko imate češnje mati?« sem vprašal.

»Po 130 din,« je odgovorila ženska.

»Ste pa z njimi kar dragi,« sem pripomnil. Ženska me je navihano pogledala in hitro odvrnila.

»Kaj bom draga, sedaj ko sem stara. Draga sem bila tedaj, ko sem bila lepa in mlada.«

»Tej pa ne bom kos,« sem si mislil sam pri sebi.

»Pa jaz mislim na češnje mati, ne pa na kaj drugega.«

»Seveda, seveda na češnje dragi moj. Saj te niso pri meni drage, bile so pa, ko sem bila mlada. Sedaj sem pa že stara ženica, so pa kar poceni.«

Plačal sem 130 din za kg češenj in se poslovil, ker ženska je bila že tako zgovorna, da bi me

Marljive kuharice

Velike Bloke pa smo bili kmalu doma in dejali:

»Lepo je po svetu, najlepše je pa doma.«

NI MU ZNANO

Človek srednjih let je pil v kavarni slivovko. Vstopil je prijatelj in ga nagovoril:

— Danes si pa videti nekam nerazpoložen.

— Pusti to, žena me strahovito živcira.

— Zakaj te živcira?

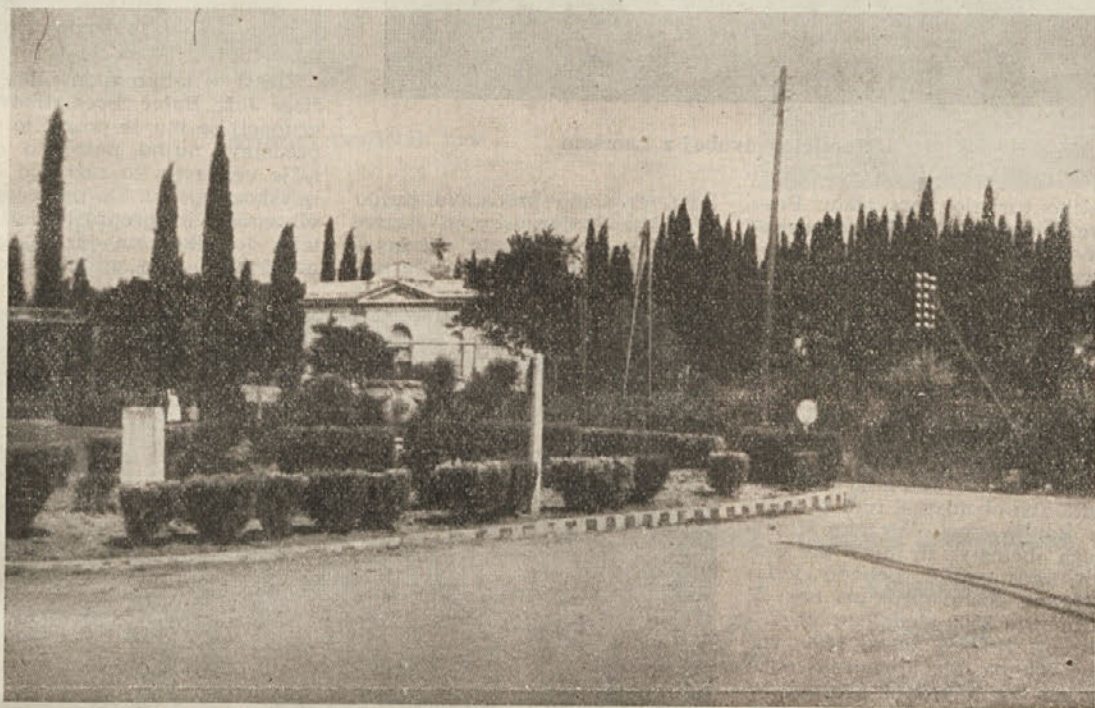
— Pa stalno zahteva denar!

— Zakaj pa potroši toliko denarja?

— Ne vem.

— Kako ne veš? Ni mogoče, da ne veš kako potroši denar, saj si vendar njen mož!

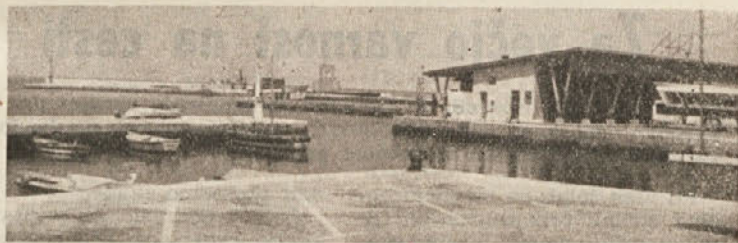
— Kako naj bi vedel, kako troši denar, ko ji ga pa nikoli ne dam!

Motiv iz Kopra

bilo pravilno, hotel pa sem živeti in ljubiti lepote naše domovine, v kateri so imeli ljudje, bodisi ob morju, ali pa na celini tako malo lepot v tistem težkem življenju v predvojnem času.

Prišla je velika vojna. Tujci so zasedli naša mesta in vasi,

Pri avtobusni postaji Koper

gore in planine, morje in njegove obale. Niso pa mogli zasesti srce, ki so ljubila domovino in njeno lepoto. Okupatorji so nas gonili po valovih sinjega morja na otok Rab in morje nam je pelo pesem smrti, v dol, gih nočnih urah v jeseni in zimi leta 1942-43. Morje, gore, polja in planine, smo v objemu smrti — še bolj ljubili. Vsa sila podivjanih zverj, ni mogla uničiti tiste velike ljubezni ljudi, ki so se izrgali iz valov divjajstva okupatorjev in svobodno odpuli iz otoka smrti v boj za našo svobodo.

To je danes še spomin, katerega pa ne moremo pozabiti in je prav, da se tega spomnimo, ko gremo v svobodi na obale našega morja.

POT DO MORJA

Ni samo ena, nešteto jih je. Kakor se boste odločili, tako boste pa potovali. Lahko se peljete z železnico, avtobusom, avtom ali pa s kolesom. Potujete lahko čez Brod na Kolpi in Delnice, čez Ljubljano ali pa Sodražico in Bloško planoto mimo Cerkljskega jezera iz vseh ostalih krajev. To je odločitev vsakega posameznika za katero pot se odloči, ko potuje na naše sinje Jadransko morje.

Mi smo se odločili, da bomo potovali čez Sodražico in Bloško planoto, ker je ta pot za naše kraje standardna, bi dejali ekonomisti. Do Blok ni bilo na naši

Notranjem, da imajo tako slabo ceno v času turistične sezone. Pred Cerkljico je bila skupina delavcev, ki so popravljali asfaltom polito cesto. Mi smo pa sklenili, da se po tej cesti ne bomo vračali, ker je za avto res prevelika škoda, da bi vozili po taki cesti.

V Cerkljici smo se v hotelu okrepčali in spet nadaljevali pot čez Planino in Postojno proti morju. Pred Planino smo se za trenutek ustavili, da so ribiči pogledali v precej deroči vodi lipane in ostale ribe, ki so plavale v njem.

Pot od Planine do Pirana nas vedno spominja na tiste težke dni našega Primorskega ljudstva, ki je od leta 1918 do 1945 ječalo pod okovi fašizma. V spomin nam prihajajo vsi tisti podvigi in borba, ki so zapisani na Bazovici, Krasu, Nanosu in vsej naši Primorski zemlji, ko se je ljudstvo dvignilo in streslo iz sebe okove suženjstva. Ta zemlja, ki je danes svobodna, nam je vedno pri srcu. Kras se spremeni v zelenje, po njem so začeli rasti zeleni gozdovi, ki so iz leta v leto večji.

PO KOPRU SMO ISKALI

O napredku Kopra ni potrebno pisati. To naše mesto napreduje iz leta v leto. Stari del mesta se umika novemu. Novi stanovanjski bloki, pristanišče in vse ostalo, daje novo podobo Kopru, ki postaja moderno obmorsko mesto.

da je boljše za otroka, da ne vidi očeta in matere dokler je v bolnici, ker bi ga to preveč vznemirilo. Zdravstveno stanje male Nevenke se je do tedaj že toliko popravilo, da je tiho odgovarjala na vprašanja zdravnice.

Mati je koprnela po otroku, zbolel je namreč v otroški koloniji in so ga morali odpeljati v bolnico. V skrbh za njegovo zdravje je mati prenašala težke bolečine in tako rada bi ga bila stisnila v svoje naročje. Vendar je vzdržala, ko je gledala otroka, ki jo ni videl, da ga ni poklicala in je ostala zanj nevidna. Razumel sem jo, ko sem gledal njeno bolečino in ljubezen do otroka.

Razgovor z zdravnico je očeta in mater pomiril. Zdravstveno stanje otroka se je že precej popravilo, vendar je bilo še potrebno, da je otrok ostal v bolnici. Zdravnica je še poklicala: »Nevenka, pa pa...!«

Punčka je dvignila roko in tiho odgovorila:

»Pa pa...!«

Sestra jo je iz balkona spet odnesla v sobo in mi smo počasi odšli.

V POČITNIŠKEM DOMU JELKA

Počitniški dom Jelka občine Kočevje je pri radijski postaji

Otroci na vrtu pred domom

Družinski tednik

Kaj naj vsebuje naša vsakdanja hrana?

Ko sestavljamo jedilnike za vsakdanjo hrano, si pomagamo s tako imenovanimi prehrabenijskimi skupinami. Če vzamemo za posamezne obroke vsaj po eno živilo iz spodaj opisanih skupin, bo hrana pravilno sestavljena, ker bodo v njej živila, ki vsebujejo vse telesu potrebne hranilne snovi.

Prehrabenijske skupine so tri. V prvo spadajo živila, ki vsebu-

jejo snovi, katere telo grade. Te so: mleko, sir, meso, ribe, jajca. V drugo skupino štejemo živila, ki telesu dovajajo snovi, katere nam dajejo energijo. Te so: sladkor, kruh, maščobe (surovo maslo, olje, mast, margarina), krompir, riž, testenine, sadne meze.

V tretjo skupino pa spadajo živila, ki so vir zaščitnih snovi (vitaminske in rudninske soli).

Te so: sadje, zelenjava in stročnice, jetra, ribje olje itd. Upoštevati moramo še razne dodatke, kot so med, kakao, čokolada.

V kakšnem količinskem razmerju si naj razdelimo ta živila preko celega dneva, pa nam najbolj pove naslednja anekdota: Stoletnega starčka so vprašali, kako je živel, da je zdrav dočkal tako visoko starost, pa je odgovoril: »Zajtrkoval sem kot kralj, kosil kot njegov sluga in večerjal kot berač pred njegovimi vrati.«

Prehrana otroka in poletni čas

Pravilna je za otroke tista prehrana, ki zadovolji njegov organizem v vsem, kar potrebuje za normalni razvoj. Količinsko in kakovostno nepravilna prehrana pa lahko privede do raznih škodljivih posledic.

Živila, kot mleko, kruh, surovo maslo, sladkor, so na otrokovem jedilniku vsak dan. Toda v vsakem letnem času imamo jedi, ki prevladujejo in jih otrok mora dobiti s hrano. Ravno v poletnem času, ki je zopet pred nami, bo vedno več na izbiro živil; to so predvsem razne vrste sadja in zelenjave, pa tudi razne vrste rib, ki bi jih vsaj enkrat tedensko morala imeti na mizi vsaka družina.

Ker je poletje čas počitnic, dopustov, bomo to spremembo izkoristili tudi v otrokovi prehrani. Kdor gre v planinske kraje, bo skušal otroku nuditi predvsem prvotno mleko in mlečne izdelke. Poleti, ko se krave hranijo s svežo, sončno planinsko travo, vsebuje njih mleko veliko več koristnih snovi. V takih krajih bo otrok tudi užival v tem, ko bo nabiral razne gozdne sadeže, kot jagode, borovnice, kasneje pa maline in robidnice. Seveda morajo zlasti manjši otroci biti pri tem pod nadzorom.

stvom, da po nesreči ne pride do zastrupitve z volčjimi in drugimi strupenimi jagodami.

V obmorskih krajih bomo otroku nudili razno sadje, ki ga je tam na pretek, in večje količine rib. Pa tudi otrokom, ki ostanejo doma, bomo jedilnik obogatili s čim bolj raznovrstnimi zelenjavnimi jedmi in sadjem, kar ga bo tedaj na razpolago.

Poleti potrebuje otrok tudi več tekočin. Po možnosti mu dajmo razne sadne sokove, razredčene morda s čisto, prekuhanovo vodo, kompote ali mleko.

Pri šoloobveznem otroku ne smemo pozabiti, da so se s šolskim letom končale šolske malice. Zato mu moramo malico dati doma, tako n. pr. mleko, kruh s surovim maslom, medom, marmelado, sirom ali salamo in pa sadje. Po možnosti vsak dan kaj drugega.

Tudi kadar se odpravljamo na daljše potovanje, ne smemo pozabiti, da bo otrok kaj kmalu postal lačen in žejen. Tak otrok, ki ima vedno kaj za pod zob, tudi daljše potovanje lažje prenese.

V zvezi s prehrano v poletnem času morda ne bi bilo napak, če pomislimo še na razne bolezni in nevarnosti. Poleti se nam-

reč zaradi vročine močno zmanjša celotna odpornost žleznega črevesnega kanala. Mnogi mislijo, da pride tudi pri večjemu otroku do motenj v prebavi, če mu dajemo razno sadje. Ta bojazen je odveč, če bomo le pazili, da dobi otrok vedno le zrelo sadje, ki ga skrbno operemo in ga prijemlje s čistimi rokami.

Omeniti bi bilo še treba, da pride pri nekaterih otrokih, posebno poleti, ko jih privajamo na razna nova živila in na sadje, do preobčutljivostnih pojavov, do tako imenovane alergije. Zlasti pogost pojav je pri jagodah in kumarah. Otroci dobe lahko vročino, koprnico-srbeč izpuščaj po koži. V takem primeru bomo seveda tisto živilo opustili, ga nadomestili z drugim in mu ga morda kasneje poskusili dati v manjših količinah. Ni namreč rečeno, da bi moral biti otrok preobčutljiv za neko hrano vse življenje. Marsikdaj se zgodi, da prej preobčutljiv otrok čez nekaj let lahko je neko živilo brez kakih posledic. Tak primeri preobčutljivosti pa kljub vsemu niso tako pogosti, da zaradi njih ne bi izkoristili poletnega časa in dali otroku čim več raznovrstne hrane, ki nam jo nudi narava.

Po gostovanju Slovenskega gledališča iz Trsta v Kočevju, 7. julija 1962

Na svoji veliki turneji od Tolmina preko Kamnika, Črnomlja, Novega mesta, Ljubljane, Postojne in Kopra je Slovensko gledališče iz Trsta obiskalo tudi Kočevje (7. julija) in Ribnico (8. julija). Ko so odhajali na to dolgo in naporno pot, je član gledališča A. Rustja dejal novinarju, da s strahom, upom in radovednostjo odhajajo na pot, prepričani, da s takimi gostovanji ne opravljajo le svojega kulturnega poslanstva, temveč morajo tudi braniti ugled, katerega so si priborili s trdim delom. Slovensko gledališče da si obeta na tem svojem gostovanju veliko udeležbo občinstva, s čimer bo bogato poplačano za svoj trud in skrb.

Kos te naporne poti, ki je že za njimi, od Tolmina do Ribnice, je bržkone že pregnal našim gledališčnikom iz Trsta strah in vse dvomljive upe, ki so pred tako

le zapisati nekaj pripomb. Njihova uprizoritev »Hamleta« je bila na visoki ravni, polni vseh potrebnih prilastkov, ki so za tako, umetniško do vsch potan-

posebno važno: večini igravcev dikcija stihov ni delala nobene težave.

Naslovno vlogo, Hamleta, je kreiral Stane Starešinič. Kot domačin (rojen v Preloki pri Viniči) je že spočetka imel simpatije občinstva na svoji strani, po vsaki nadaljnji predstavi pa si jih je še povečal in dokončno osvojil. S svojo igro je potrdil sloves mladega umetnika, ki je na mnogo obetajoči razvojni poti. Prvi uspeh tega gostovanja je doživel mladi umetnik prav v Kočevju. Tu je s predstavnikmi Hrv. nar. kazališča v Karlovcu podpisal pogodbo za 10 predstav. Višek njegovega gostovanja pri bratih onkraj Kolpe bo nastop v osrednji gledališki hiši v Zagrebu! — Kar so nam pokazali tudi igravci: J. Lukeš (Klavdij), Zlata Rodoškova (Gertruda), Rado Nakrst (Polonij), M. Sancin (prvi igravec), J. Košuta (prvi grobar) in ostali, je bilo za naše občinstvo enkratno doživetje. Nadvse ustrezna scena in bogati kostumi so dajali pečat resnemu prizadevanju gledališko umetnine, kot je »Hamlet«, ustvariti na odru čim boljše. Vl. Rijavcu se je to v polni meri posrečilo!

Zlasti je lahko zadovoljen režiser Jože Babič. Brez slikovitih grupacij se mu je posrečilo dati predstavi nujno potrebno obeležje veličastja in razkošja kraljevskega gradu. Da pa je opravil zaradi čim preprostejšega poteka dogodkov na odru potrebna črtanja zelo premišljeno in

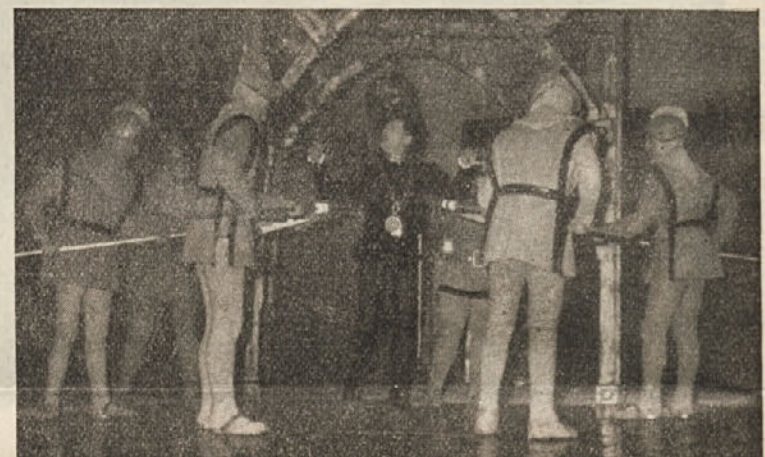

Hamletov dvoboj z Laertom

veliko turnejo upravičeni. Prav vse so dosegli v polni meri: opravili so veliko kulturno poslanstvo, ponovno navezali stike med nami in brati v zamejstvu. Ni jim bilo treba braniti svojega trdnega priborjenega ugleda, vsaj v naših krajih ne! Njegova višina je ostala nedotaknjena že od prejšnjih gostovanj, sedanje s Shakespearjevim »Hamletom« pa je pognalo v vrh, s katerega več ne zatone. Zeleli so si veliko udeležbo občinstva, tudi ta želja se jim je izpolnila: tako številnega občinstva ni imelo pri svojih predstavah še nobeno gledališče na gostovanjih pri nas! V Črnomlju 2500 gledalcev, na Grmu pri Novem mestu 1600, več kot 500 pa jih je moralo oditi zaradi pomanjkanja prostora, v Kočevju 1500, v Ribnici pa skoraj 2000 gledalcev. To so številke, ki glasno govorijo! Frenetični aplavzi, prisrčna gostoljubnost in pozornost, ki jih je spremljala na vsakem koraku, so bili tudi plačilo za ves njihov trud in skrb.

Nimamo namena razčlenjevanja uprizoritve same. Ker pa je »Hamlet« odsko delo, ob katerem se preizkuša vsa vrednost celotnega ansambla gledališča, moramo na naslov gledališke družine Slov. gledališča v Trstu

kosti dognano predstavo nujno potrebni. Iz igravcev je izžarevala sila gledališkega ustvarjanja, ki je prepričevala in na-

Hamlet v pasti

vduševala. Jasna izgovarjava, tako odločilna pri uprizoritvah na prostem, dovršenost gibanja, eleganca, prav vse je bilo kot smo pričakovali od mojstrov odrske umetnosti! In kar je še

pietno, je vredno posebne pohvale.

Dragim gostom iz Trsta lahko samo ponovimo: Na skorajšnje svidenje!

Fr. Cankar

Za večjo varnost na cesti

V prejšnjih mesecih je komisija za prometno varnost pri Občinskem ljudskem odboru Ribnica, organizirala več predavanj o varnosti v železniškem in cestnem prometu.

Po vseh šolah na območju občine, so bili prikazani razni filmi o vožnji na cesti, o prečkaniju preko železniških prelazov itd. Določena je bila tudi komisija, ki je nadzirala vedenje šoloobveznih otrok na vlaku in je kršilce slabega vedenja na to opozorila.

Organizirana so bila tekmovanja na posameznih šolah, v spoznavanju prometnih znakov. Pri tehničnem pouku pa so izdelovali prometne znake.

vali prometne znake.

Sola v Sodražici je pripravila akcijo usmerjanja prometa, ostale šole pa so napravile kolesarske akcije, ki so bile povezane z oceno vožnje in spoznavanjem prometnih znakov.

Akcija za varnost prometa še traja, ker je bilo več pomladanskih dni, ki so bili namenjeni akcijam deževnih in so jih predstavili na ta mesec.

Veliko grmenja — malo dežja

Center za pospeševanje gospodinjstva je pred kratkim sklenil organizirati dietno kuhinjo. Ljudje so namreč na zborih volivcev, v šolski kuhinji »Metki«, v hotelu Pugled, pri Centru za pospeševanje gospodinjstva in drugod spraševali, zakaj ni v Kočevju dietne kuhinje in nekateri so jo celo zahtevali. Vse je kazalo, da je ustanovitev dietne kuhinje nujna in da bo abon-

tov dovolj. Center za pospeševanje gospodinjstva je torej priiskal vse, kar bi potrebovala taka kuhinja. Ko pa je začel zbirati abonente, se je zataknilo. Za rentabilnost bi bilo potrebnih namreč najmanj 20 abonentov, prijavilo se jih je pa kljub razpisu v Novicah in vesti v »Delu« ter osebni propagandi le 6.

• Za SMEH in DOBRO VOLJO •

HIPNOZA
Ko je bil Mile Pavlovič »Krpac«, književnik in profesor iz političnih razlogov premeščen iz Beograda v Valjevo, se je znašel v neznani sredini. Hotel pa je naenkrat postati znan, zato je pripravil predavanje o hipnozi, a le za povabljenca. Prišla je vsa mestna inteligenca, med njimi pa tudi neki mesar, mlad, zdrav in močan, ki je pomalem tudi kreditiral profesorje in suplente. Eden izmed njih ga je tudi povabil s seboj na predavanje. Po predavanju je prešel profesor na poizkuse. Hipnoza,

— Vi spite... Vi spite... je govoril malo tajinstveno »Krpac«. Nihče ni spal. Nihče, razen mesarja. Na »Krpino« zapoved je odšel na oder, »Krpac« pa je iz žepa potegnil krompir, ga očistil in rekel mesarju, naj poje to jabolko. Mesar je lepo mlasikal, kot da je jabolko, a »Krpac« so vsi ploskali.

Po predavanju je neki suplent vprašal mesarja:

— Vse lepo, ampak kako ni ste občutili, da jeste krompir?

— Saj sem občutil, se je branil mesar, a mora sin jutri pri njem popraviti enojko.

Razstava mladih ustvarjajevcev

Na razstavi najmlajših

V otroških ustanovah Kekcu, Čebelici in Jurčku je čez 100 mladih glav, ki imajo v njih zavetje v času zaposlitve njihovih staršev. V igrah in delu živijo čez dan pod nadzorstvom vzgojiteljic. 7. in 8. julija je bila v Čebelici odprta razstava Cici-banov, ki je prikazala ustvaritve in delo naših najmlajših državljanov. Na razstavi so bili izdelki iz vseh treh ustanov, ki so kot celota kar pestro in slikovito prikazali delo otroških rok.

Na zidu so bile razstavljene risbe vseh vrst, ki so jih napravile otroške roke, ki so skušale dati na papir čimlepšo podobo v črtah in pikah posameznih risb.

Iz škatic za vžigalice, papirčkov, borovih in smrekovih storžev, iz tub in zamaškov, suhih sliv in fig, žice in volne so otroci napravili razne predmete, živali in ljudi po svojih zamislih. Na mizi so bile razstavljene raz-

Potoval sem v vesolje

Zelo sem si želel, da bi tudi jaz, kakor drugi, poletel v vesolje. Želja se mi je izpolnila.

Bilo je lepega sončnega dne. Nekje sem zagledal plakat. Stopil sem tja in prebral vse do podrobnosti. Srce mi je zaigralo. Pisalo je, če bi hotel kdo z novo raketo poleteti v vesolje. Takoj sem se šel prijaviti. Ko sem prišel na urad za polete v vesolje, je bilo okoli mize vse polno ljudi. Po prijavi smo morali iti vsi v zdravstveni dom, kjer naj bi nas zdravniki pregledali. Mislim, da me bodo odklonili in da bom moral čakati druge prilike za polet. Vendar mi je bila sreča naklonjena. Vprašali so me, če bi hotel kakega pomočnika. Odklonil sem.

Ko sem prišel domov in povedal mami o svoji odločitvi, se je prestrašila in zajokala. Zagotavljal sem ji, da se mi ne more nič zgoditi. Nisem je mogel potolažiti. Bratec in sestrice so me občudovali in silili z menoj. Nisem imel dosti časa. Objel sem jih in odšel na veliko polje, kjer je stala raketa. Ogledoval sem si prostore v njej. Vse je bilo že pripravljeno: hrana, obleka in raznovrstni aparati. Preden sem poletel, so mi znanstveniki in zdravniki dali zadnja navodila. Potem sem stopil v kabino s krmilom. Čez minuto so me izstrelili.

Stresel me je močan sunek. Če se ne bi držal krmila, bi me vrglo ob steno. Kmalu sem ujel ravnotežje. Povečal sem hitrost. Bil sem visoko nad Zemljo. Nameraval sem jo obleteti. Brž sem zavil krmilo in že sem letel okoli Zemlje. Obletel sem jo podolgem in počez. Na nekaterih krajih sem jo fotografiral.

»Zdaj pa na obisk na Luno,« sem si rekel. Obrnil sem krmilo in zmanjšal hitrost. Tako sem se oddaljeval od Zemlje, ki je postajala manjša in manjša. Ko sem tako zrl na oddaljujočo se Zemljo, sem zaspal. V spanju sem se krčevito držal dveh ročic, ki sta moleli iz stene. Zbudil me je velik hrust. Pogledal sem okoli in pred seboj uzel satelit, ki se mi je naglo bližal. Hitro sem se mu izognil. Toda, glej ga spaka! Obrnil je za menoj. »Ujeti me hoče. Ne boš me, ne!« sem si mislil. Sedaj se mi je bližal z desne strani. Z vso naglico sem poglgnal naprej. Nenadoma mi je prekril pot nov satelit. Obrnil sem krmilo in se poglgnal navpično navzgor. Kmalu sem videl satelita le kot dve pikici, ki mi sledita. Toda kmalu sta izgubila za menoj vsakršno sled. Piska-

XV. GRAFIČNE IGRE V KOČEVJU

Najboljši posamezniki

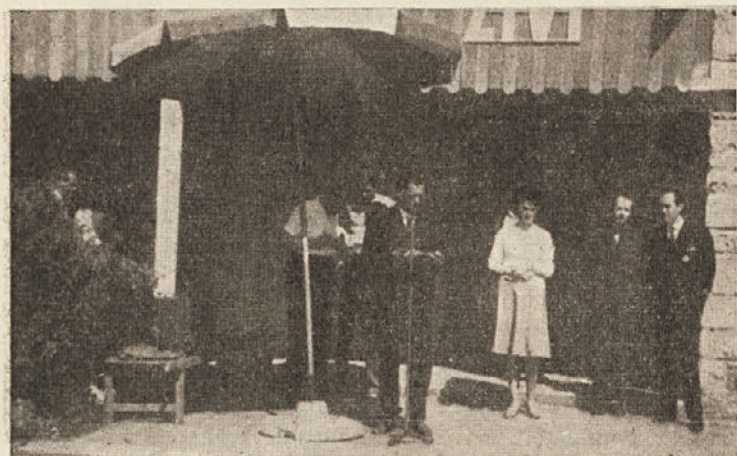
V zadnji številki Novic smo poročali le o končni razvrstitvi ekip na XV. grafičnih športnih igrah v Kočevju in o prvih treh v posameznih ekipah.

Danes vam bomo posredovali nekaj najboljših rezultatov posameznikov.

ATLETIKA MOŠKI
Tek na 100 m: 1. Galič (Ljudska pravica) 11,6, 2. Milavec (Delo) 11,9 in 3. Pavlič (Pomurski tisk) 11,9.
Tek na 1500 m: 1. Žmavec (Mariborski tisk) 4:31,3, 2. Omerza

nažna tovarna) 10,88 m in 3. Eferl (Mariborski tisk) 10,40.
Disk: 1. Stružnik (Gorenjski tisk) 33,52, 2. Gaber (Pomurski tisk) 33,22 in 3. Poludnik (Celjski tisk) 32,46 m.
Kopje: 1. Stružnik (Gorenjski tisk) 49,29 m, 2. Debeljak (Celjski tisk) 43,53 m in 3. Zlobec (Kartonažna tovarna 42,02 m.

ATLETIKA ŽENSKÉ
Tek na 80 m: 1. Bohanec (Kočevski tisk) 11,1, 2. Lubej (Mariborska tiskarna) 11,2, in 3. Žitek (Pomurski tisk) 11,9.

Otvoritev grafičnih iger

(Celjski tisk) 4:37,3, 3. Vanri (Pomurski tisk) 4:42,0 in 4. Borovič (Pomurski tisk) 4:42,0.
Višina: 1. Kuček (Delo) 168 cm, 2. Debeljak (Celjski tisk) 165 cm in 3. Koruzar (Kočevski tisk) 165 cm.
Daljina: 1. Gaber (Pomurski tisk) 5,97 m, 2. Pavlič (Pomurski tisk) 5,86 m in 3. Stružnik (Gorenjski tisk) 5,62 m.
Krogla: 1. Poludnik (Celjski tisk) 12,65 m, 2. Majdič (Karto-

Daljina: 1. Bohanec (Kočevski tisk) 4,82 m, 2. Lubej (Mariborska tiskarna) 4,62 m in 3. do 4. Marenče (Pomurski tisk) in Pakj (Celjski tisk) 3,95 m.
Krogla: 1. Jenuš 10,78 m, 2. Lubej (obe Mariborska tiskarna) 8,92 m in 3. Taljan (Pomurski tisk) 8,36 m.

KEGLJANJE MOŠKI
Posamezno so bili doseženi naslednji trije najboljši rezultati:

♦ **KOČEVJE**
Poročili so se: Trdin Franc, strojni ključavničar iz Mlake 23, star 22 let in Nussdorfer Sonja, delavka iz Šalke vasi 110, stara 20 let; Jakša Franc, strojni ključavničar iz Koblarjev 12, star 34 let in Žagar Vilma, delavka iz Koblarjev 29, stara 24 let; Žagar Milivoj, kurjač iz Zeljn 48, star 23 let in Novak Olga, delavka iz Klinje vasi 11, stara 17 let.
Mujukić Hasan, trgovski potnik iz Zagreba, Tuškanovo 35, star 24 let in Mršek Angela, trgovski poslovodja, Kočevje, Trg svobode 21, stara 36 let.
V Ljubljani so se poročili: Primožič Franc iz Kočevja, Reška cesta 7, star 23 let in Simonič Terezija iz Kočevja, Trg svobode 10, stara 22 let; Nose Francišek iz Tisovca 12, star 29 let in Pečjak Marija iz Plešivice št. 1, stara 19 let; Högl Otmar iz Kočevja, Prešernova 9, star 28 let in Renko Danica iz Poloma 10, stara 19 let; Popit Francišek iz Dolge vasi, star 29 let in Draškovič Angjelka iz Kočevja, trg svobode 47, stara 24 let; Lovšin Jože iz Mrtvic 5, star 24 let in Mihelič Ivana iz Lipovca št. 18, stara 19 let; Javornik Franc iz Grosuplja 74, star 26 let in Vilicer Milena iz Kočevja, Črnomeljška 4, stara 25 let.
Rodile so:
Ban Vero iz Šalke vasi 4 — dečka; Brudar Marija iz Kočevja, Trg svobode 41 — dečka; Črnkovič Ana iz Kočevja, Rožna ulica — deklico; Damše Marija iz Kočevja, Trg svobode 26 — deklico; Eržen Marija iz Kočevja, Cankarjeva 1 — deklico; Ferkulj Angelja iz Kolenče vasi 7 — deklico; Imenšek Marija iz Kočevja, Ljubljanska 29 — deklico; Janež Franciška iz Livolada — deklico; Karlovšek Marija iz Kočarjev 1 — deklico; Marolt Vilma iz Kočevja, Trg svobode 17 — dečka, Marinč Bogdana iz Ložin 1 — deklico, Magdič Marija iz Kočevja, Trata 26 — deklico; Simič Dragica iz Klinje vasi 3 — dečka, Somensary Jožefa iz Kočevja, Trg svobode 3 — dečka, Turk Marija iz Šalke vasi 53 — deklico, Žagar Pavla iz Oneka 3 — deklico.
V Novem mestu so rodile: Klepac Magdalena iz Kočevja, Ljubljanska cesta 7 — deklico, Car Ivanka iz Klinje vasi 1 — dečka; Geder Cecilija iz Šalke vasi 65 — deklico, Glavič Marija iz Gorenj 18 — dečka.
Umrli so: Žagar Helena, soc. podpiranka iz Stare cerkve 18, stara 80 let; Zorko Iztok iz Stare cerkve 25, star 9 mesecev, umrl v Ljubljani.
♦ **KOSTEL**
Rodila je: Selan Ana, gospodinja iz Novih sel 2 — deklico.
♦ **RIBNICA**
Poročila sta se: Tanko Ivan, delavec iz Nemške vasi 52 in

JADRAN KOČEVJE: 13. do 15. julija ruski barvni CS film »Rdeča jadra«, 16. in 17. julija italij. barvni CS film »Herkules«, 18. in 19. julija ruski barvni film »Ali Baba in 40 razbojnikov«, 20. do 22. julija poljski barvni CS film »Križarji«.

SVOBODA RUDNIK: 14. do 15. julija francoski film »Svetnik vodi igro«, 21. in 22. julija italijanski film »Skano bojče«.

STARA CERKEV: 14. in 15. julija madžarski film »Ljubezen na razpotju«, 21. in 22. julija ameriški barvni film »Starec in morje«.

RIBNICA: 14. in 15. julija nem. barvni film »Ešnapurski tiger«, 21. in 22. julija nemški barvni film »Indijski nagrobni spomenik«.

SODRAŽICA: 14. in 15. julija francosko-španski barvni film »Portugalske perice«, 21. in 22.

Podelitev diplom po končanih grafičnih igrah

1. Koščak (Delo) 417 kegljev, 2. Vračun (Celjski tisk) 399 kegljev in 3. Stružnik (Gorenjski tisk) 395 kegljev. (Ocenjevalo se je ekipe).

STRELJANJE MOŠKI
1. Kuček (Delo) 131 krogov, 2. Kopitar (»Jože Moškrič«) 130 krogov in 3. Martinčič (Kartonažna tovarna) 121 krogov.

STRELJANJE ŽENSKÉ
1. Taljan (Pomurski tisk) 108 krogov, 2. Trček (»Jože Moškrič«) 102 kroga in 3. Dekleva (»Jože Moškrič«) 99 krogov.

V naslednji številki Novic pa bomo skušali prikazati in analizirati rezultate kočevskih grafičarjev.

Nogometaši Rudnika Kočevje so na praznik rudarjev spet nastopili v nogometni tekmi

Pokal si je priboril ITAS

Poročali smo že, da sta se v finale odbojarskega tekmovanja za pokal Rudnika plasirali

ekipi ČZP Kočevski tisk in ITAS. Tekmovanje je organizirala sindikalna podružnica Rudnika v čast Dneva rudarjev — 3. julija. Finale bi moralo biti odigrano na Dan borce 4. julija, a je bilo zaradi dežja preloženo na 11. julija.

ITAS : KOČEVSKI TISK 2:1 (13:15, 15:12, 15:12)

V prvem setu je Kočevski tisk kmalu prešel v vodstvo in ga je obdržal do konca. V drugem setu je Kočevski tisk tudi vodil s 7:1 in malo kasneje z 12:7, a so se igravci zaradi malenkostne napake začeli pripraviti, zaradi česar so začeli delati napako za napako in so set tudi izgubili s 15:12. Tudi v tretjem setu se igravci Kočevskega tiska niso pomirili — celo nasprotno. Vedno bolj so se kregali med seboj in celo oporekali sodniku, posamezniki pa so napravili celo skrajno nešportno gesto. Po obojestransko slabi igri je ekipa ITAS tudi ta set odločila v svojo korist s 15:12 in si tako priborila pokal Rudnika.

Za ekipo ČZP Kočevski tisk velja pripomniti, da zaigra dobro, dokler se igravci ne začno med seboj pripraviti. Žal pa se pripravijo pogosto in ko se začno, ne znajo nehati. Taka ekipa tudi ne dela ugleda podjetju in sindikalni podružnici, ki ju zastopa. Pravi športniki morajo biti mirni in športni tudi, če jim gre slabo, ne pa samo takrat, ko zmagujejo.

RAZPIS

GP »GRADBENIK« Ribnica sprejme v uk večje število vajencev za zidarsko in tesarstvo stroko.

Podjetje nudi vajencu za obiskovanje vajeniške šole vso oskrbo, v času praktičnega dela pa nagrado po dogovoru. Pogoj dokončana osemletka. Kandidati naj se prijavijo pisмено ali osebno na upravnem podjetju.

Vintar Darinka, delavka iz Ribnice 130.

Rodila je Pirnat Franciška, gopsodinja iz Brež 5 — dečka.

ČESTITKA

Dragi Matildi in njenemu možu Rašu Andeselič iz Hrovače za obletnico poroke iskreno čestitajo sestra Ivanka, mama, Janko in mala Nives.

PRODAM

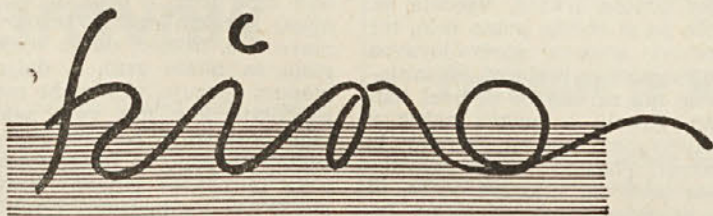
Prodam dobro ohranjen Moped Colibri — Vlašič, Kolodvorska — novi blok.

OBVESTILO

Občinstvo obveščam o otvoritvi fotoateljaja v Ribnici. Izvršujemo vsa fotografska in amaterska dela. Slikanje na domu in na terenu. Za naročila se priporoča fotoatelj Drago Mohar.

V SLUŽBO SPREJMEM

Gospodinjstvo pomočnico, vajeno dela tudi na vrtu, išče Drago Višnar Jesenice na Gorenjskem. Nastop službe takoj, plača dobra.

Julija Italijanski film »Žena in njena igračka«.

LOŠKI POTOK: 15. julija ameriški barvni CS film »Od pekla do Teksasa«.

VELIKE LASČE: 14. in 15. julija ameriški barvni CS film »Ni imena na naboju«, 21. in 22. julija poljski film »Eroica«.

DOBREPOLJE: 14. in 15. julija ameriški barvni CS film »Nočni prehod«, 18. julija nemški barvni film »Preprosto deklet«, 21. do 22. julija jugoslovanski CS film »Osma vrata«.

PONIKVE: 19. julija nem. film »Preprosto deklet«.

KOČEVSKA REKA: Nimammo programa.

PREDGRAD: 14. in 15. julija francoski barvni film »Slepi potnik«, 21. in 22. julija ameriški barvni film »Linija za Takson«.

BROD NA KOLPI: Nimammo programa.

RAZPIS

Osnovna šola v Sodražici sprejme 1. septembra 1962 v službo:

1. snazilko za dvorano oz. telovadnico in deloma za šolo
2. kuharico za mlečno kuhinjo
3. hišnika

Pod št. 1. in 2. je plača po pravilniku šole. Pod št. 3. pa bo na razpolago stanovanje in bo posle hišnika opravljal za stanovanje. Lahko pa se zaposli kot snazilec. Kasneje bo moral obvezno sprejeti mesto kurjača pri centralni kurjavi. Interesenti naj pošljejo prošnje do 1. avgusta 1962 na upravo šole.

RAZPIS

Komisiji za delovna razmerja Obratne ambulante Rudnik in Obratne ambulante KGP, razpisujeta za obe ustanovi delovno mesto

RAČUNOVODJE s predpisano predizobrazbo in nekaj let službe

Plača po tarifnem pravilniku ustanove

Nastop službe s 1. 8. 1962.

RAZPISNA KOMISIJA

OBVESTILO

Odjemalce električne energije za področje transformatorskih postaj: Sodražica-žaga, Žimarice, Hrib, Travnik, Podpreska, Novi kot, Trava, Papeži, Plešče, Osilnica (Čabar, Tršče, Parg in Gorači — NRH), obveščamo, da v nedeljo, dne 15. VII. 1962 od 5. ure do 15. ure ne bo električne energije zaradi nujnih vzdrževalnih del na 10 kV DV Sodražica — Osilnica. Z napravami ravajte kot, da so pod napetostjo zlasti zato, ker v primeru slabega vremena, del navedenega dne ne bomo izvajali.

Kolektiv »TEKSTILANE« tovarne sukna Kočevje sporoča žalostno vest, da je preminul naš

LOVRO ZUPAN

obratovodja predilnice

Ohranili ga bomo v trajnem spominu

Kolektiv »TEKSTILANE« Kočevje

Sporočamo, da je prezgodaj preminil član našega kolektiva tovariš

LOVRO ZUPAN

OBRATOVODJA PREDILNICE

Njegov lik bo ostal vedno med nami

Sindikalna podružnica, OO ZKS, DIT, Gasilska podružnica »Tekstilane« Kočevje

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše dobre mame, stare mame in tete **MARIJE OŽURA**

IZ OSILNICE

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje, jo spremlili na njeni zadnji poti in ji poklonili toliko cvetja. Žalujemo: Tone, Fanika, Jožica in Viktor z družinami

SPORED RTV LJUBLJANA

Vsak dan: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 19.30, 20.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

SOBOTA, 14. JULIJA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji, 9.10 Zabavni kaledioskop, 10.15 Od ton in od ondod, 12.05 Kmetijski nasveti — inž. Saša Kravos: Obiranje breskev in obdelava zemlje po pobira-

nju pridelkov, 13.30 Orkester Newyorške filharmonije, 14.35 11.30 Nedeljska reportaža, 12.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo, 15.40 Nekaj Aljaževih in Jerebovih zborov, 17.05 Gremo v kino, 18.00 Violina in klavir, 18.34 Pojo zabavni zbori, 20.00 Domači napravi za sobotni večer, 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 15. JULIJA: 8.00 Mladinska radijska igra, 9.05 Z

zabavno glasbo v novi teden, 10.00 Se pomnite tovariši... 11.30 Nedeljska reportaža, 12.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo, 13.30 Za našo vas, 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo, 16.00 Humoreska tega tedna, 16.20 Glasba za nedeljsko popoldne, 17.05 Športne nedelje, 20.00 Vaša pesem — vaša melodija, 21.00 Zbor v operi, 23.00 Zaplešimo v novi teden.

RAZPIS ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1962-63

Komisija za štipendije pri Občinskem ljudskem odboru Kočevje razpisuje naslednje štipendije:

- 1 štipendijo za študij na dvoletni administrativni šoli;
- 1 štipendijo za študij na srednji gradbeni šoli;
- 2 štipendiji za študij na Višji upravni šoli;
- 1 štipendija za študij na pravni fakulteti;
- 1 štipendija za študij na ekonomski fakulteti;
- 1 štipendijo za študij na gradbeni fakulteti;
- 2 štipendiji za študij na učiteljski;
- 1 štipendijo za študij na VPS, oddelek za tehn. vzgojo
- 1 štipendijo za študij na VPS, oddelek za matematiko;
- 1 štipendijo za študij na VPS, oddelek za slovenščino;
- 1 štipendijo za študij na VPS, oddelek za ruščino;
- 1 štipendijo za študij na univerzi, odd. za matematiko;
- 1 štipendijo za študij na univerzi, oddelek za ruščino;
- 1 štipendijo za študij na univerzi, oddelek za filozofijo;
- 1 štipendijo za študij na univerzi, oddelek za sociologijo.

Prednost pri razpisu imajo otroci padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja, prosilci višjih letnikov ter oni, ki so prejeli socialno podporo in oni, ki stanujejo na območju občine Kočevje.

Štipendije se bodo delile za čas, ki je po predpisih določen za dokončanje študija.

Višina štipendije se bo določila po dogovoru. Prosilci morajo vložiti prošnje pri Občinskem ljudskem odboru Kočevje in jih kolkovati z 250 din državne takse.

Prošnjam je treba predložiti:

1. podoben življenjepis;
2. zadnje šolsko spričevalo;
3. potrdilo o imovinskem stanju prosilca in staršev;
4. potrdilo podjetja, ustanove ali zavoda, v katerem sta zaposlena roditelja prosilca glede višine osebnih dohodkov in otroškega dodatka.

Otroci padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja naj prilozijo potrdilo ZB.

Priloge k prošnji je treba kolkovati vsako 30 din državne takse.

Rok za vlaganje prošenj je od 25. julija 1962.

KOMISIJA ZA ŠTIPENDIJE OBLO KOČEVJE

Sodraška kronika

Ni dolgo od tega, ko je bil v našem časopisu objavljen članek o nedopustnem poslovanju v mesariji Sodražica in so prebivalci upravičeno pričakovali, da bo KZ Sodražica to stanje likvidirala. Vsa pričakovanja pa so bila zaman, kajti navidezna nevihta, ki je trajala par dni je ponehala, stanje pa je ostalo kot je bilo! O izdajanju računov, odnosno paragonov ter sprememb ni ne duha ne sluha.

To pa končno ni edini primer poslovanja »po domače«, ker opazimo slično, to je nepravilno poslovanje tudi pri trgovskem podjetju »Travna gora« Sodražica, ki prav tako za prodano blago ne izdaja paragonov ter sprememb ni ne duha ne sluha.

Ker smo državljani — potrošniki zelo zainteresirani nad poslovanjem naših gospodarskih organizacij zahtevamo, da organi družbene kontrole in finančne inšpekcije v banki Ribnica posvetijo tem problemom nekoliko paznje, če že gospodarske organizacije same teh problemov ne morejo rešiti po zakoniti poti!

Naj k temu omenimo še govor tov. Tita, ki je dovolj jasno nakazal smernice našega bodočega gospodarskega razvoja in brezpogojne družbene kontrole, potem smatramo za umestno, da

se tudi na našem področju uveljavijo zakoniti predpisi delavskega samoupravljanja in splošne družbene kontrole!

★

SLABO DELO STRELCEV V SODRAŽICI

Verjetno se še marsikdo spominja slavnostne otvoritve strelšča v preteklem letu, da ne omenjamo truda in sredstev, ki so bila vložena v ta objekt. Po tej svečanosti, ki je bila nekako uvod v novo življenje predvsem mladih ljudi, pa je strelsko življenje postopoma umiralo, dokler ni popolnoma zamrlo.

Strelcev ni, oskrbnika za strelišče prav tako ne. Zalostna vendar resnična ugotovitev! Ko sem pred par dnevi napravil kratek izlet v okolico Sodražice, se mi je kar mlo storiло, ko sem si ogledal ta objekt, ki ni niti zaklenjen, celo vrata so bila na stečaj odprta (zaprl sem jih!), iz strehe pa je veter zmetal precej opeke, da v tem deževnem času v notranjost doteka voda. Takšen odnos članov, zlasti pa vodstva organizacije je vsega obsojanja vreden! Če se že njim ne ljubi udeleževati v organizaciji, naj bi zaščitili vsaj objekt pred propadanjem, ki bo služil lahko bodočim članom strelske družine.

Desetina gasilcev iz Stare cerkve, ki je zmagovala na tekmovanjih. Društvo praznuje 15. julija 80. obletnico svojega obstoja

Še o požaru na Grabnu

V predzadnji številki »Novic« piše pisec članka »Nurje nad Sodražico« naslednje:

»Ob 14.30 je strela udarila v velik kozolec posestnika Antona Oblaka v vasi Graben pri Sv. Gregorju. Dvigajoči dim so opazili tudi sodraški gasilci, ki so naglo pohiteli z desetino na kraj požara. Tov. Lovšin Janez je poskrbel za hitri prevoz z avtomobilom. Na požarišču so bili že gregorjski gasilci, ki so požar lokalizirali, da ni zajel...«

Bil sem na kraju požara in videl sem tudi sodraške gasilce. Res je tov. Janez Lovšin poskrbel za hitri prevoz nekaj članov, brez gasilskega orodja z osebnim avtomobilom. Ti »gasilci« verjetno ne vedo, da morajo priti gasilci k požaru z vsem potrebnim orodjem, ne da bi vprašali, če je pomoč potrebna.

Pohvaliti moram gregorjske gasilce, kateri so z ročno brizgalno (motorna se je pokvarila) lokalizirali požar, da ni zajel še sosednjih stavb.

Pisec je pozabil omeniti, da so bili na kraju požara tudi gasilci iz Velikih Poljan, ki so prišli kljub neurju in grmenju, več kot eno uro hoda, z desetino, ter opremljeni z gasilskim vozom na konjsko vprego. V akcijo niso stopili, ker pomoč ni bila potrebna.

V bodoče naj bi prihajali gasilci drug drugemu na pomoč z orodjem in ne praznih rok!

I. R.

PREDGRAD

Pred kratkim je v Deskovi vasi švigala strela kar po štirih hišah in se pri zadnji ustavila potem, ko je udarila v radioapar. Družina je bila ravno pri mizi, ko je udarila strela in močno poškodovala radio, nato se je pa izgubila v zemljo. K sreči ni bilo večje škode pri nobeni hiši, kot pokvarjen radio.

Ponovno: „Kontrasti, problemi Dobrepolja“

Članek pred gornjim naslovom je dvignil precej komentarjev po Dobrepolju.

Tisti, ki so bili neposredno prizadeti, so dvignili precej hrupa, tem so se pridružili še tisti, na katere pri pisanju članka sploh nisem mislil, pa so se zaradi nekaterih podobnosti prav tako čutili prizadeti.

Velika večina pa je stvari obravnavala s pripombo, da je bilo še vse premalo napisano.

Ne bom se spuščal v te polemike. Hotel bi dati samo odgovor na objavljeni odgovor KZ Dobrepolja v zadnji številki »Novic«.

KZ Dobrepolje se opravičuje, da ni delila v preteklem letu nikakega dobička, temveč da so bile to samo razlike med izplačanimi akontacijami in končnimi obračuni.

Odgovor je popolnoma pravi, če ga gledamo saino z ene strani, po drugi strani pa zopet ne...?

Nekaj podobnega sem zasledil v »Novicah« že pred kratkim, ko se je prav tako ena od zadržkov opravičevala zaradi takozvanih dobičkov.

Torej v čem je stvar? KZ ima svoj pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Po tem pravilniku so določeni osebni dohodki za vsakega uslužbenca in delavca, le-ti pa so zopet postavljeni v okvir konkretnega plana realizacije.

Torej čim višja je ta realizacija tem večji so tudi osebni dohodki. Popolnoma pravilno in do tu ni nobene napake, nihče v takih pogojih ne zanika večje osebne dohodke.

Postavlja pa se drugo vprašanje, ali so uslužbenci zadržke v vsakem slučaju upravičeni do teh presežkov?

Poznamo mi je namreč, da so do nedavna imele KZ pri svojih odkupih precej visoke marže, v gotovih primerih so same postavljale odkupne cene (konkretno pri KZ Videm zobotorebi) in ravno zaradi teh ugodnih pokazateljev tudi taka delitev.

Vprašam pa, ali je pravilno, da si nekaj ljudi deli presežke, ki niso ustvarjeni na podlagi prizadevanja kolektiva, ampak so plod ugodnih ekonomskih pogojev, pri tem pa sta bila oškodovana neposredni proizvajavec in potrošnik.

Cilj naše ekonomske politike pa ni bil tak in če bi se tako nadaljevali, bi v kratkem prišli do še večjega dvigovanja cen na tržišču, po drugi strani pa še do večje delitve teh presežkov znotraj vsake KZ.

Zdi se mi, da so iz vseh teh razlogov tudi postavljene nižje in dokaj realne marže pri odkupih, po drugi strani pa se bodo naše KZ bolj orientirale v kmetijstvo, ne le na odkup in nadaljnjo prodajo.

Tolike anomalije so tudi kvartile splošno gospodarsko in politično situacijo na terenu, po-

sebnost, če so bili ti zneski veliki, kot n. pr. v neki sosednji zadrugi, kjer so si vodilni razdelili vsak po nekaj sto tisoč dinarjev presežkov, ki po vsej verjetnosti niso bili ustvarjeni na podlagi realnih zaslug in dela.

Torej v tem smislu je bil omejen tisti dobiček in njegova delitev.

Kmetijska zadruga Kočevje je pred kratkim odprla v Kočevju (Kolodvorska ulica) svojo trgovino. S kmetijskimi pridelki za široko potrošnjo je trenutno slab oziroma sploh ni založena.

RAZPIS
Upravni odbor Lekarne Kočevje razpisuje mesto
RAČUNOVODJE
Nastop takoj. Plača po pravilniku — Razpis velja do zasedbe delovnega mesta
UO Lekarne Kočevje

Nekaj grafičnih

Zapisali smo nekaj nagajivih in resnih, ki so jih izrekli grafičarji na zadnjih igrah v Kočevju:

Na prostoru za streljanje z zračnimi puškami, si je nekdo slučajno suknjič, da bi lažje streljal. Njegov prijatelj mu svetuje:

— Kar v rekelcu bod', tolk ne ruka.

Znana slovenska atletinja Anica Lubej iz Maribora je bila na grafičnih igrah v skoku v daljino in teku na 80 m druga, ker jo je pustila zadaj manj znana Marica Bohanec iz Kočevja. Izjava Lubejeve po tekmovanju:

— To je dobra lekcija zame, ker premalo treniram.

Izjava nogometaša, ko je njegovo moštvo zmagovalo:

— Igramo kot v filharmoniji.

Gledavec grafičar med tekmovanjem ženskih ekip v odbojki:

— Zmagala bo tista ekipa, katere igravkam bo uspelo spraviti več servisov preko mreže.

— Tale »manekenka« Majda je pa prelepa, da bi bila lahko hkrati tudi dobra športnica.

— In vendar je bila v atletiki sedma, med petnajstimi tekmovalkami.

— Kako si kaj spal?

Ustanovili so balinarski klub

Kegljanje, v katerem sodelujejo večina starejši ljudje, se je po izgradnji kegljišča v Kočevju zelo lepo razvilo. Lahko

rečemo, da je ta panoga športa letos v Kočevju najbolj aktivna in se v njej udeležuje največje število ljudi.

Za kegljači so se organizirali sedaj še balinarji. 6. julija so v Kočevju na ustanovnem občnem zboru, na katerem je bilo prisotnih 35 članov, ustanovili Balinarski klub Kočevje. Prisoten je bil tudi zastopnik občinske zveze za telesno vzgojo in Balinarske zveze Slovenije iz Ljubljane. Tako se bo tudi balinanje v Kočevju razvilo na osnovi prave športne aktivnosti in mednarodnih pravil za to vrsto športne dejavnosti.

V doglednem času bo prišla v Kočevje ekipa balinarjev iz Ljubljane, ki bo prikazala kratkometražni film o svetovnem

balinarskem prvenstvu, na katerem je sodelovala tudi Jugoslavija.

Člani novoustanovljenega kluba so večini starejši ljudje. Novoizvoljeni upravni odbor vabi vse prijatelje te športne dejavnosti, da pristopijo v klub in s svojim aktivnim udeleževanjem prispevajo k čimlepšemu razvoju te dejavnosti.

BREZPLAČNI NASVET

Neka ženska je srečala na cesti zdravnika. Razveselila se je prikladne priložnosti za brezplačni nasvet in ga vprašala:

— Kaj napravite vi, doktor, če se prehladite?
— Kašljam, odgovori zdravnik.

»Ne boš me ne!«

je dejal Jože pri srečanju z medvedko

V nedeljo, 1. julija se je v družbi še nekaterih lovcev odpravil v gozd lovec Jože Škoda iz Kočevja, z namenom opazovanja divjadi in da bo uplenil lepega srnjaka. V mislih je koval načrte, kje ga bo opazil in kako ponosno bo stopil še isti dan pred svojo družino ter se pohvalil z lepo trofejo.

Bilo je lepo nedeljsko jutro, ko je stopal s svojim sinom po banjških senožetih in lepih gozdovih. V goščavi so oglašali taščica, med potjo splašala kosa, z nogo odbije kamen, saj je še tema in komaj je poznati, da se rodi jutro, ko hodita po gozdni poti. Jože že v mislih ogleduje srnjaka, ki se bo pripasal na zeleno livado, že ocenjuje lepo trofejo, pa tudi na strelno razdajlo ni pozabil, da bi bil uspeh boljši.

Po naporni poti prideta v kraj, kjer izstopa srnjad. Vsedeta se, Jože pa si obriše potno čelo, ter opozori svojega spremljevalca na mirnost in budnost. Se sanjalo se mu ni, kaj bo doživel tisti dan. Kmalu se oglašajo neke v daljavi prvi srnjak, vendar le enkrat. »Nekdo ga je splašal,« reče prav na tiho sin očetu, ki je že vajen takih primerov. Torej se s vsem pogleda in s tem opozori na mirnost, s prstom na ustih pa tiho izgovori psst! Lahen veter pripogiba vejice leske, kot bi se poigraval z njimi in z njih pada rosa. Izza oblakov se pokaže lepa modrina neba in sonce počasi kot vsak dan leze proti vrhovom. Ze se pokažejo prvi žarki vzhajajočega sonca in ti hočejo na vsak način pobožati čakajoča lovca v tem jutru. Cloveka, ki ni lovec, bi tako čakanje dolgočasilo in ga počasi tudi uspavalo, toda Jože in spremljevalec sta bolj budna, kot bi čakala na kaj drugega. Pozorno opazujeta okoli. Sinička prileti na vejico, ob iskanju hrane za lačni želodec, pa tudi druge ptice se spreteljavajo. Zvrgolenje dela kratek čas. Nenadoma se v grmovju nekaj zgane. Srnjak, pomislil Jože in že natakne daljnogled in pripravi puško. Ne. Srna se mirno pripravi in zopet izgine. Kazalec na uri se pomika vse hitreje, čas

pa beži.

Še nekaj pogledov tja v dolino in za danes je konec lova.

Jože odloži puško, se počasi pretegne in s spremljevalcem pospravi dobroto iz nahrbtnika, ki je bil dobro založen. Po tako uspešnem delu napravita načrt za zalaz. In res. Spremljevalcu pokaže smer hoje z namenom, da bi morda pregnal divje prašiče, ki jih je na tem predelu precej, sam pa počasi koraka proti grmovju, kjer so stečine divjadi. Previdno in počasi leze Jože v hrib in že po nekaj korakih opazi v grmovju rjavo liso. Mislilec, da je srnjak, stopi za bližnji grm. Z daljnogledom opazuje, vendar ne more ugotoviti, ker mu veje zakrivajo postavlo. S pospešenim korakom se prikrilo bliža postavi, toda ta ni več rujava, temveč sta že dve temni živali v velikosti velikih mačk. Prepričan, da so divji prašiči, se pripravi na strel, toda »JOJ«. Za hrbtom začuti kot globok dih in ko se obrne stoji pred njim, kot bi iz zemlje zrastle prav tisti trenutek velika medvedka na zadnjih nogah in že steza velike šape proti njemu, kot bi hotela voščiti dobro jutro. Jože postane blede in za trenutek se niti ne premakne. Medvedka pokaže zobe, Jože pa se opogumi in glasno reče: »Ne boš me ne!« Z glave sname klobuk, kot bi ji hotel odzdraviti na prvi pogled, potem pa začne mahati po medvedki, ki kar tiči v njega in ga že hoče objeti. Jože se tega obema izmika in kar naprej maha po medvedki. Toda ona ne odneha. Jože začne kričati in kliče svojo spremljevalca, ki se oglašajo neke v dolini. Ritenški so Jože umika korak za korakom, ta se spremeni v tek in nazadnje v dirko. Tako se je Jože le rešil tesnega objema in

udarcev težkih medvedjih šap. Ves upehan in zbit jo prisopiha v Banjo loko in niti besedice ni bilo prvi trenutek, le puhtelo je iz njega, kot da je opravljal najtežja dela. Po nekaj trenutkih in po požirku kačje sline že teče pogovor o srečanju z medvedko in o tistih velikih mačkah. Bila sta dva mala medvedka, za katere je Jože mislil, da so divji prašiči. V pogovoru padajo v smehu in šali pripombe na račun srnjakove trofeje, nekatere rim pa se jeziijo lasje in tiho prisluškujejo, medtem pa je Jože prišel do sape.

Jožetu je to že drugi primer srečanja z medvedko. Pred nekaj leti ga je celo potegnila z drevesa, ko se je umikal pred njo. Takrat sta se valjala po tleh in Jože se je boril z njo na življenje in smrt. Slučaj je hotel, da se je udarcem izmuznil in se rešil gotove smrti. V sami borbi z medvedko mu je takrat zbila celo puško iz rok, ki jo je naperil proti njej. Ves potolčen, raztrgan in izmučen v taki borbi je težko prišel domov, in Jožetu je tudi zdaj prišel na misel tisti trenutek, ki ga je doživel še enkrat. Ne bi se še enkrat rad boril s tako mrcino je dejal, ko so ga tovariši spraševali, verjetno bi bila zdaj močnejša kod jaz. O tem Jože zdaj pripoveduje, če je le dobre volje.

Srečanje z medvedko julijske nedelje Jože ne bo kmalu pozabil. Če ga vprašajo, kako je bilo kar na kratko odgovori. Poskusi kar sam, pa boš občutil, kako je bilo. Jože je po pripovedovanju še enkrat globoko vzdihnil in dejal: »Srečo imam, kar naprej me obiskujejo medvedje. Odločil sem se, da bom enega ustrelil, če ne drugega pa na mrhovišču, potem bo pa konec!« Tudi tokrat se je izmaknil posledicam, ki bi bile zanj lahko usodne, če bi ga medvedka obšla ali pa pobožala z njenima šapama.

Kako je opravičil doma trofejo, tega Jože ni povedal.

A. P.